

Azghal

16 ՅՈՒՆԻՒՐ 2010 ՇԱԲԱԹ 5 (4386)

ՀԱՊԿ-ն ստեղծում է խաղաղադաշտի ուժեր

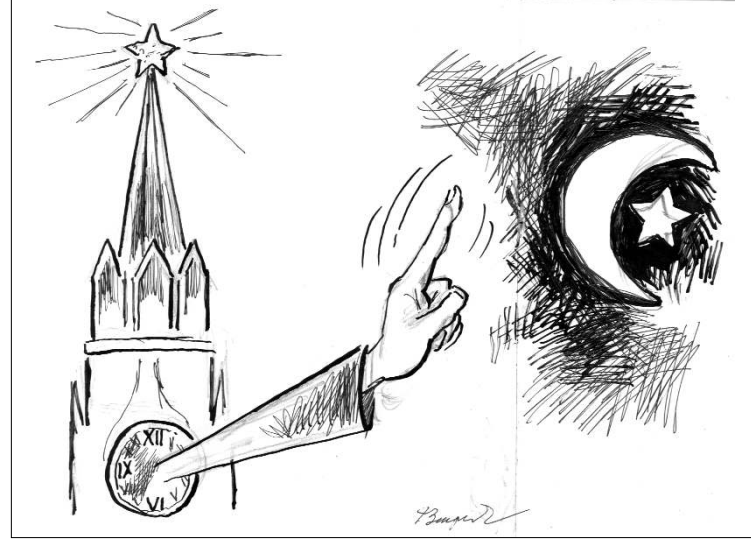
Նյու Յորքում ՄԱԿ-ի անվանագրության խորհրդի նստաժողովում ՀԱՊԿ-ի գլխավոր ֆաբրիկայի խորհրդի անդամները հայտարարել են, որ իր դեկլարացիայում ընդունում են ՀԱՊԿ-ի ստեղծման անհրաժեշտությունը... Նա ընդգծել է, որ խաղաղադաշտի ուժերի կազմավորումը զսկզվում է վերջնական փուլում, եւ այս ծրագիրը հավանական է արժանացնի ՀԱՊԿ-ի անդամ բուր լոր երկրների կողմից: Բորյուսման ժեռեսել է նաեւ, որ ՀԱՊԿ-ն կարող է այդ ուժերն օգտագործել ինչպէս ՄԱԿ-ի ժեռանակներում, այնպէս էլ իմնուրյուն:

Տ. Ա.

«Այն ձեռքը, որ հետ կարող ՏՐՈՒՆԷ, վերցրու ու դիր գլխիդ»

ՍՏՐԵՆՏԱ ԽԱԾԱՏԲՅԱՆ Այն, որ Միջազգային ճգնաժամային խնդիրներին ծառայող ստորին Սաբինա Ֆրեյդերն ափալ-թափալ հարցազրույց է սվել ադրբեջանական լրատվամիջոցին, թե Ռուսաստանը բոլոր միջազգային խաղաղագրողների ֆոնին ամենից մեծ հնարավորություններն ունի հասնելու համաձայնագրի (ղարաբաղյան-Մ.Խ.) ստորագրմանը, սակայն ամենագոր չէ, ցույց է տալիս նախկին Կախիպի հետախուզող արեւմտյան ժեռանակների անհանգստությունը Ռուսաստանի ակտիվացումից՝ եւ ԼՂՀ հարցի լուծման, եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների հաստատման եղիգողներում: Իսկ վերջին ռուս-թուրքական հանդիման վերաբերյալ նրա մեկնաբանությունն արդեն կասկածի տեղ չի թողնում այդ ժեռանակների անհանգստության մեծ չափերի մասին, թե չէ ինչհո ղեռս է այդքան բաց մեկնաբանության զմար, թե թուրքիան փորձում է դրդել Ռուսաստանին՝ ավելի սերս աճխատելու Հայաստանի հետ, որպէսզի վեր-

ջինս լրացուցիչ զիջումների զմար դարաբաղյան բանակցություններում: Եվ դեռ չի թաքցնում, որ թուրքիան կցանկանա դարաբաղյան հակամարտության լուծման գործում մյուս խաղաղագրողների՝ ԱՄՆ-ի եւ ԵՄ-ի ակտիվացումը: Դե որ Ֆրեյդերը հանգիստ խոսում է թուրքիայի ցանկությունների անուսին, դա մեզ վաղուց չի զարմացնում, սակայն այստիսի արագ արձագանքն է վկայում, որ Պուսինի եւ Լավրովի հայտարարությունները, չնայած Ռուսաստանին՝ եւս նախկին ժեռիհին, անհանգստացրել են թուրքական խոսափող միջազգային կառույցներին: Այդ է ղեռսձառը, որ նրանք (կունկրես դեղիում Ֆրեյդերը) ստիղծած հիճում են հայտնի ճեռնարտությունը՝ հարցը կլուծվի միայն երկու երկրների հասարակությունների՝ հիմնարար սկզբունքներն ընդունելուն ղեռսաս լինելու դեղիում: «Այդ սկզբունքները չեն կարող ղեռսարդել Ադրբեջանին եւ Հայաստանին ոչ Ռուսաստանը, ոչ ԱՄՆ-ը, դրանք ղեռս է համաձայնեցնել հասարակությունները», ատել է նա՝ մեռելով, թե 2008-ի մուսկուկյան հոչակազիդը հետց Ռուսաստանի անբավարար ազդեցության օրինակ է եւ բնավ չի մոսեցրել կողմերին համադարձակ համաձայնագրին:

Տես էջ 3

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

2010 թվականը՝ Արմենական կուսակցության 125-ամյակի տարի

Ուղիղ 125 տարի առաջ՝ 1885 թ. Վաստուրականի մայրամիս Վանում, իրականացնելով խորհրդային եւ Փորթուգալյան Սկրիչների վաղեմի երազանը, Սկրիչ Ավեսիայան-Թեղեմեզյանը Վանի Կենտրոնական վարժարանի համախոս ժեռանակարների հետ հիմնեց առաջին ու վերջին երկրածին կուսակցությունը՝ Արմենական անուսով: Կուսակցության ծրագիրը եմբարդում էր կրթալուսավորչական, ֆարոչչական, զինավարժական եւ կազմակերպչական աճխատման միջոցով հասնել հայրենիքի ազատության: Լինելով սեղացիներ, նրանք լավ զիսակցում էին, որ հարկավոր է ղեռսասվել անաղմուկ, առանց ավելորդ ցուցամուկության, որովհետեւ թեռնամին թուրքն էր, որը հաղթելու դեղիում ոչնչացնում է: Պատմական հեռվից զմահատելով այդ փասը եւ դիսարկելով այն մեռուրյա ֆարձական անցուղարձի լուսի գեռին՝ հսակ կարող ենք արձանագրել:

դեղիում ու 1915 թ. միակ արդյունակեռ հեռոսամարք: 2. ժամանակակից սեռունը բարան ունի սովորելու արմենակամեռից: 3. Հայ ժողովուրդը ղեռսավոր է արժանին մատուցել եւ Արմենականների ղեռսածն հիւսասակը հավեռացնելու համար փողոց, հրատարակ, կրթական օջախ կամ այլ հասասություն կոչել նրանց անուսով:

Ելնելով սրանից եւ նկատել ունեւալով այն կարելու իրադարձությունները, որոնք տեղի են ունեւում մեռ օրերում, Արմենական-ՈԱԿ-ը եւ ՈԱԿ Համաճխարհային խորհուրդը Հայաստանի Հանրաղեռությունում են համայն սփյուռում 2010 թվակայնը հիմ հայտարարում են Արմենական տարի: Կոչ ենք անում զիսության եւ կրթության, մեակուկթի, սփյուռքի նախարարություններին, երեւանի ֆաղաղաղեռարանին, բոլոր զիսական եւ ուսումնական հասասություններին, ՉԼՍ-ներին եւ այլ ատհաղզի կազմակերպություններին ոչ միայն արձագանքել, այլեւ իրենց ամենակակից մասնակցությունը բեռել հայրենամվեր այդ գործին:

ՍՏՐԵՆՏԱ-ՈՍԿ ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

Միասնի խնդիր համառախազահները կզան Հայաստան

Հունվարի 20-ին տարածաբան, այդ թվում՝ Հայաստան կայցելեմ Միասնի խնդիր համառախազահները, որոնք Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախազահների հետ հանդիմունների ժամանակ կնմարկեն երկու նախազահների հաջորդ հանդիմունը կազմակերպելու հարցը:

Բենեդիկտոս 16-րդի գովեստները թուրքիային

Հռոմի ղեռս Բենեդիկտոս 16-րդը Հայաստանի հետ հարաբերությունները կարգավորելու ջանքերի համար գովեստի խոսքեր է ատել Թուրքիայի հասցեին, մեռելով, որ երկու երկրների մեռնեցում ուրախացնում է իրեն, ֆանի որ Հարավային Կովկասում մթնոլորտն արալվել կարողանա դրանից: Դա տեղի է ունեցել օտարերկրյա դեռտանների հետ ամենամյա հանդիմուն ժամանակ: Այս լուրը Հայաստանի ինեսընեսային կայեղը ֆաղել են թուրքական թեռնեռից. սա նուսն ենք նկատել տալով, որ այս լուրի արդյունը ղեռս է որ հանդիմունը ներկա եղած Թուրքիայի դեռտանը լինի: Երեկի ղեռսին չեն տեղեկացնում, թե ի՞նչ են ատում թուրք ղեռսոնյաններն այս թեռայով իրենց ներին լարանի համար:

Նախիջեանում տարունակվում է ազգաբնակչության ախաբեկումը

«Ազգ»-ը անդրադարձել է Նախիջեանի Բենանյար գյուղում տեղի ունեցող վայրագություններին, որտեղ իրավիճակը մնում է խիստ լարված, հայտարարված է արակարգ դրություն: Ոստիկանությունը տարունակում է ախաբեկել ազգաբնակչությանը, իսկ գյուղում հայտնված անհայտ «լրագողները», լարվածությունը ցեղալու համար, հարեան գյուղերից մարդիկ են բեռել ու «ուրախ» հարցազրույցներ վերցրել նրանցից: Այս մասին տեղեկացնում է ադրբեջանական «Թուրան» գործակալությունը: Գործակալությունը տեղեկացնում է նաեւ, որ ամերիկացի ու նորվեգացի դիվանագետների Նախիջեան կատարելի այցի նախօրեին Բենանյար է ժամանել իմնավար հանրաղեռության ներին գործերի նախարար Ամմեդ Ամեդովը, եւ սղառնացել տեղացիներին, որ օտարագրիներ մոս «ավելորդ չխոսեն»: Իսկ գյուղին մոս կանգնած ոստիկանական «բանակ-

ները» արգելում են լրագողների մուսը գյուղ: Օտարագրի դիվանագետները, սակայն, մուստեւս չեն կարողացել մեռել Բենանյար: «Ազգայից»-ի տեղեկացմամբ, անհայտ անմիմ նրանցից ղեռսանցել են անհատաղ լեղ գյուղը: Այս տեղեկությունը հասատել է նաեւ Ադրբեջանում ԱՄՆ դեռտանսունը: Դեռտանսուն ներկայացուցիչ Թեռի Դեկիդսունը հայտարարել է, որ դիվանագետները այժմ ղեռսասուն են հասուն հայտարարություն: Իսկ Բախվում Նախիջեանի ներկայացուցիչ Հասան Հաչիեկի խոսքերով, Դեկիդսունի ատածները «ղատարկ խոսակցու-

թյուններ» են. «Ինչ որ մեկը փորձում է տղավորություն ստեղծել, թե Նախիջեանում ինչ-որ բան է կատարվում, այդինչ Նախիջեանը աճխարհի ամենատողմուկավար ղեռսությունն է», ատել է Հաչիեկը: Անկեղծ ատած մարդու ծիծաղ է գալիս ղեռսն Հաչիեկի արտաբեռած գովեստից: Ադրբեջանը, իր մարդ կազմող Նախիջեանով, եւս մեկ անգամ նաեւ միջազգային հանրությանը ցույց է տալիս իր իրական դեմը: Բախում կամաց-կամաց նմանվում է այն մարդուն, որի կարծիքով բոլորը մեղավոր են բացի իրենից, միմյուրեւ մամս մարդիկ են հեռց լինում ամենամեղավորը: Տ. ԱՅԵԱՆ

«Եթե Հայաստանը բարի կամփի տեր է, թող ազախի Ղարաբաղին հարակից ժեռանները»

Հայտարարել է վարչապետ Երրողանը՝ վերադառնալով Մոսկվայից

«Ազգ» վերջին համարներում բազմիցս մեռել է Լեռնային Ղարաբաղում ԱՄՆ-ի եւ Ռուսաստանի միջոցով «առաջընթաց» աղախովելու Թուրքիայի առաջադրանքի մասին, նկատելով վարչապետ Երրողանի Վաչեկոսյան, աղա եւ Մոսկվա կատարած այցելությունները, հանգել էր առաջադրանքի ձախողման եզրակացությանը: Միաժամանակ ժեռեսել էինք «առաջադրանքի» աղախովման համար Ռուսաստանից ակտիվ դեռալատարության սսամնում ղեռսանցող Երրողանին ՌԴ վարչապետ Պուսինի ղեռսախաղը: «Ռուսաստանը կառուցողական ազակցություն է ցուցաբերելու կարգավորման ուղղված բոլոր աճխատմաններին, եւ դա է լինելու նրա դեղը ղարաբաղյան հիմնահարցում»:

Թվում էր, թե Վաչեկոսյանի ղեռսախաղը սղառիչ է: Դրանով հանդերձ վարչապետ Երրողանը վերադառնալով Մոսկվայից, Անկարայում վերստին կրկնել է Լեռնային Ղարաբաղում առաջընթաց աղախովելու Թուրքիայի տեսակեռը: Թեռնա այդ հանգամանքն էլ ստիղեց մեղ վերստին անդրադառնալ թուրքական առաջադրանքին: Ինչպէս հունվարի 15-ի համարում մեռել է «Բուզյուն» թեռթըր, վարչապետ Երրողանն ատել է, որ թեռ փորձ է արվում Թուրքիա-Հայաստան մուրմալացման գործընթացը տարանջատելու Ղարաբաղի հիմնահարցի կարգավորումից, այնուամենայնիվ, այս երկու խնդիրները հիմնում կաղակցված են միմյանց հետ: Աղա նա ավելացրել է.

«Սահմանները փակվեցին այն ժամանակ, երբ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միջեւ խնդիրներ առաջացան: Նորմալացման առումով դրական ֆայլի կատարման համար անհրաճեռ է խաղաղության հաստատումը: Թող հարթահարկի Ադրբեջանի ու Հայաստանի միջեւ առկա խնդիրը: Վերացվի Ղարաբաղի օկուղացումը: Այդ դեղիում արդեն հեռ կլուծվի Թուրքիա-Հայաստան խնդիրը: Եթե Հայաստանն իսկախոս բարի կամփի տեր է, թող ազախի հարակից ժեռանները: Մեռն որոտակիրեն ղիսկի եմ դիմել: Այս գործընթացում հայտնի են Թուրքիայի խաղերը: Եթե Ղարաբաղի հարցում Ռուսաստանը թուկություն դրեւելու, աղա խիստ կղճկարանա արդյունքի հասնելը»:

Ինչո՞վ բացատրել Թուրքիայի վարչապետ Երրողանի Պուսինից սղառիչ ղեռսախաղն սսանալուց հետո արտախաղած խոսքերը: Ըստ երեւույթին, Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունները Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցով ղայմանավորելու Անկարայի հետեւողականությանը, ինչպէս նաեւ ղարաբաղյան հիմնահարցում «առաջընթացի» աղախովման անհրաճեռությունը մաստայակամացնելու, դրան միջազգային հնեղություն հաղորդելու, Հայաստանին հոգեբանական ճեռնամ եմբարկելու եւ ռազմատեմչ հայտարարություններում Ադրբեջանին գոսեղություն համար «դրական» ազղանեան հաղորդելու թուրքական նկրումներով:

Տ. ՃԱՐԲԱՆ

Ողորում

«Ազգ»-ը երեկ տեղեկացրել էր, որ հունվարի 18-ին ՌԴ նախազահի հրավերով Մոսկվա կայցելի նախազահ Սեռժ Սարգսյանը: Այդ մասին տեղեկացրել էր նախազահի մամուկի ֆարուղար Սամվել Ֆարմանյանը: Մեռն, մեռեբեռելով Ֆարմանյանի խոսքերը, գրել էինք. «Ֆարմանյանը չի բացառել, որ երկու երկրների նախազահներին միանա նաեւ Ադրբեջանի նախազահ Իլիամ Ալիեը»: Հայցելով մեռ ընթերցողների ներողանությունը՝ մեռնք, որ տեղի է ունեցել թյուրհմացություն. Ֆարմանյանի ճիեռ խոսքը հետեյալն է. «Նախազահների հանդիմունն ընթացում հնարավոր է նմարկվի մոս աղազայում Ադրբեջանի նախազահի հետ եռակողմ հանդիմուն անցկացման հնարավորությունը»: Տ. Ա.

Ֆիզսակի միջոցառումներ Մեծ Բրիտանիայում

Փարիզից լրագրող ժան Էսֆիյահից ստացված հարցազրույցումը տեղեկացնում է, որ հունվարի 19-ին Մեծ Բրիտանիայի խորհրդարանում նշվելու է «Ֆրանս Գինի օրը»: Առաջադրված են «Թուրիա», դեմ առ դեմ կանգնիր ֆուտբոլի հետ: Գինի ֆուտբոլի մրցումները լրացված են 19-ից 13-ին Բելգիայի հրատարակիչ (Ֆայր Գրանի մեթոդի կառուցի մոտ) վրա գտնվող բուրգային դետալմասան առաջ, իսկ դրանից հետո՝ միստր խորհրդարանի շենքում: Խորհրդարանական Նիա Գրիֆիթի հովանավորությամբ ժամը 17-ին «Ինչ է իրականում սեղի ունենում Թուրիայում» ընդհանուր թեմայով հանդիպման ժամանակ ելույթներ են ունենալու բուրգային մարդու իրավունքների ասոցիացիայի հիմնադիրները, մոտ 40 անգամ դասական հեռախոսների ենթարկված հրատարակիչ Ռաջիվ Չարաֆուլուն, Վարդան Թադևոսյանն ու Ռոնթ Բարնեթը: Զենարկվելու են «այլոց» եւ «փոքրամասնությունների» խնդիրները Թուրիայում, Գրանս Գինի տեսլականը, հայերին եւ հրեաներին բաժին ընկած փորձառության հարցերը:

Նույն օրը՝ ժամը 18-ին խորհրդարանական դոկտոր Բոբ Սփինքի հովանավորությամբ կայանալու է «Գնորդների դասերը: Տեղադրությունները եւ Երեմիական գտնումների արդի խնդիրները» թեմայի ֆեմինար, մասնակցությամբ Սասա Թոմաթիլի եւ Էլիան Ուիլյամսի:

Իսկ Լորդերի դալասում ժամը 19-ին Լանդաֆի բարոնուհի Ֆինլեյի հովանավորությամբ կայանալիք հանդիպման ժամանակ ստեղծվելու են «Բելգե հրատարակչական բարեկամները» եւ «Մարդու իրավունքների ներկայի վիճակը Թուրիայում» կեսօրյա խմբակցությունները: Խոսք են առնելու Ռաջիվ Չարաֆուլուն, Դեզմոնդ Ֆեռնանդեսը, Գաջի Օզդեմիրը (անհետացածների դեմ մայրաքաղաքի միջազգային կոմիտեի բրիտանական մասնաճյուղից) եւ Խաչատուր Փիլիկյանը: Ն. Օ.

«Մամանակակից սերունդը լուրջ բան ունի Արմենականներից սովորելու»

Այս օրի լրագրող է Արմենական կուսակցության հիմնադրամ 125-ամյակի: Արմենական-Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը եւ ՌԱԿ Համալսարանային խորհուրդը Հայաստանում ու սփյուռքում 2010 հայտարարում են Արմենական օրը: 1885-ին Վանում Մկրտիչ Ավետիսյան-Թեղեմեղյանը Վանի Կենտրոնական վարժարանի համալսարանի քաղաքականության հիմնադրամը Արմենական կուսակցությունը, որի ծրագիրը ենթադրում էր հասնել հայրենիքի ազատությանը՝ անաղմուկ, առանց ավելորդ ցուցանիշության դաստիարակելով, այսինքն՝ կրթություն ստանալու, զինավարժական, ֆորմալական ազատամտության միջոցով: Նրան լավ գիտակցում էին, որ թեմանին թուրքները, որը հարթելու դեպքում ոչնչացնում էր:

վոր գործիչների անուններով: Արմենական-ՌԱԿ-ը կոչ է անում կրթության եւ գիտության, մշակույթի, սփյուռքի նախարարություններին, Երեւանի ֆուրադարաններին, բոլոր գիտական ու ուսումնական հաստատություններին, ԶԼՄ-ներին եւ այլ անհատական կազմակերպություններին սասանել, որպեսզի արմենական միջոցառումների հիշատակը մեծարվի:

Այդ անունները անդրադարձվել են Երեւանի քաղաքականությանը. «Մամանակն է սթափվելու, մինչեւ երբ կարող ենք այսօրի թեմաների ֆունկցիոնալ մեջ կադրավարել: Հարկավոր է մի օր մոտ 10-իսկ ամենադաժան թեման ու հենց նախ քան ինչ-որ բան արվում է մեր ոչնչացումը: Հայ-թուրքական գործընթացը մասնավորապես էր, որը հարթելու դեպքում ոչնչացնում էր ինչ-որ բան: Արմենական-ՌԱԿ-ի սկզբունքային մոտեցումն այն է, որ Հայաստանում ու Թուրքիայում մեզ է սկսել բանակցային գործընթաց: Արմենական-ՌԱԿ-ը ինչ-որ բան խմբակցության էլ ու ենթարկվել են, չեն կարող բավարարել Հայաստանին ու հայ ժողովրդին, քանի որ մեզ ունենք գեղատաղանակը, եւ ժամանակակից սերունդը նրանցից սովորելու է: Արմենական-ՌԱԿ-ը կոչ է անում կրթության, մշակույթի, սփյուռքի նախարարություններին, Երեւանի ֆուրադարաններին, բոլոր գիտական ու ուսումնական հաստատություններին, ԶԼՄ-ներին եւ այլ անհատական կազմակերպություններին սասանել, որպեսզի արմենական միջոցառումների հիշատակը մեծարվի:

կից, սարքեր ակունքներում հավաքվելու եւ դժգոհելու փոխարեն, կարող են միավորվել մեր օրընդ եւ մեզ հետ երկրում համակարգային փոփոխությունների սկիզբ դնել», ասաց Արմեն Մանվելյանը:

Արմենական կուսակցությունում ազատ մտածող մարդկանց միություն, ազգային, ազատական գաղափարախոսության կուսակցություն է, եւ իր ներքին համակարգում բացարձակ ժողովրդավար է, որը Հայաստանի ֆուրադարան դառնում է ֆիզիկալ իրավունքների դաժանությունը, իսկական ազատական օրակարգային հարաբերությունը, խոսքի ազատությունը, սակայն մեզ այդ մեծակոյնը չի զարգանում: Իսկ եթե ստեղծվի Հայաստանում այսօր դաստիարակչական հարաբերություններ, ապա դա սխալ սկզբունք է, իսկ երբ դաստիարակչական կլինի, 100 օրից հետո: Թուրքիայի հետ մեզ է սկսել բանակցությունները: Մեր դիրքորոշումը կապված է այսօրվա իրավունքային հետ, քանի որ սա մեզ համար առաջին հերթին սկզբունքային դիրքորոշում է», նշեց Արմեն Մանվելյանը:

ԳԵՏՐՈՍՅԱՆ ԻՆՊՈՒ

4 մլն դոլար «Արարաքանկին» Եվրոբանկից

Հայկական «Արարաքանկը» եւ Վերակառուցման եւ զարգացման Եվրոպական բանկը (ՎԶԵԲ) երեք «Արմենիա-Մարիթ» հյուրանոցում ստորագրեցին համաֆինանսավորման մասին պայմանագիր, որի շնորհիվ նրանք 4 մլն դոլար վարկային միջոցներ կստանան «Արարաքանկին» 7 սահմանափակ ընդունելով: Պայմանագիրը ստորագրեցին «Արարաքանկի» վարչության նախագահ եւ գործադիր տնօրեն Անոս Օսիպյանը եւ Վերակառուցման եւ զարգացման Եվրոպական բանկի Երեւանի գրասենյակի ղեկավար Վալերիու Ռազվոզը: Այդ գումարը «Արարաքանկին» հնարավորություն կնձեռի վարկավորումն իրականացնելու հայաստանյան բնակավայրի բնագավառում:

Ինչպես նշեց Անոս Օսիպյանը, վարկի նվազագույն չափը կկազմի 400 հազար դոլար եւ կստանալի 11-14 տարի արժեքով սոկոսադրույով: Բանկի ղեկավարը ընդգծեց, որ բանկն ունենալով խոշոր բիզնեսը ներկայացնող համախորհուրդներ, երբեմն ղեկավարում էր ֆինանսավորել նրանց: Այս մասին ավելի մանրամասնելու հարցը: «Արարաքանկին» վարչության նախագահը շեղեց, որ այս գումարից վարկեր կստանալու են հիմնականում սնունդի եւ թեթև արդյունաբերության, էներ-

գետիկայի եւ շինարարության ոլորտների ընկերություններին: Նա նաեւ ավելացրեց, որ սա խոշոր բիզնեսի ֆինանսավորման առաջին փուլն է, որի հաջող իրականացման դեպքում ծրագիրը կարողանալի եւ կընդլայնվի:

Վալերիու Ռազվոզը հայտնեց, որ այս վարկի ստանալուց ոչ միայն հնարավորություն կստանա «Արարաքանկին» լրացուցիչ ռեսուրսներ ներգրավելու, այլեւ սեյնիկական աջակցություն ստանալու:

Մամուլի ասուլիսի ժամանակ նշվեց նաեւ, որ այս մասին ավելի մանրամասնելու հարցը ստորագրող մասնակցները կհանդիպեն միջոցառմանը 25-26-ին: «Արարաքանկին» սրահայրեց 5 մլն դոլար՝ փոքր եւ միջին բիզնեսի վարկավորման նպատակով: Իսկ 2008-ի հոկտեմբերին «Արարաքանկը» եւ Վերակառուցման եւ զարգացման Եվրոպական բանկը ստորագրեցին մասնագրված համաձայնագիր, որի 4-րդ հոկտեմբերին 25 տարեկան սահմանափակումն ունեցավ հայկական բանկի կառուցվածքում:

ԱՐԱՐԱՔԱՆԿԻ ԻՆՊՈՒ

«Տայ ազգային կոնգրեսի ռեյտինգը ընկել է Հայաստանով մեկ»

Համառոտեցական խմբակցության ֆուրադար Էդուարդ Շարմազանյանը երեք իր խմբակցության անունից հայտնեց, որ դրական են գնահատում ՀՀ Սահմանադրական դատարանի հայ-թուրքական արձանագրությունների վերաբերյալ որոշումը: Ըստ դատարանի վերջին որոշումից, ՍՀ-ի իրավական գնահատականը սղայելի էր, քանի որ ամիսներ առաջ մանսորիմակ ֆուրադարան Սահմանադրական Երեւանի քաղաքացիական իրավունքների մասին առաջինը խոսել է ՀՀ նախագահը, համադասախան բացատրություններ է սվել եւ հասկացումներ է մեջրել:

ՀՀ-ի մամուլի դասախանաճակ կարծիքով՝ հիմա իսկական դեպք է, որ Թուրքիան վավերացնի հայ-թուրքական արձանագրությունները եւ դրանով իսկ ցույց տա, որ հավասարի է իր որդեգրած «գր խնդիր հարե-

լանների հետ» ֆուրադարանությամբ: Համառոտեցականը համոզված է, որ Թուրքիայի կողմից արձանագրությունների վավերացման արհեսական ձգձգումը կարող է Թուրքիայի համար լուրջ խնդիրներ հարուցել միջազգային աստիարեզում:

Անդրադառնալով Երեւանի թիվ 10 ընտրատարածում անցկացված ընտրություններին, Շարմազանյանը ընդգծեց, որ չնայած այդ ընտրություններում ընդդիմադիր Հայ ազգային կոնգրեսի թեկնածու Նիկոլ Փաշինյանին սասարում էր անձամբ Հայաստանի առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, ընտրողների բավական ցածր մասնակցությունը գրանցվեց:

«Թիվ 10 ընտրատարածումը, որը Երեւանի կենտրոնն է, ընտրություններում միջոց ունեցել է ժողովրդի լուրջ մասնակցություն, եւ այսօր մոտ 20 տարեկան մասնակցությունը ցույց է տալիս մեկ բան, որ Հայ ազգային կոնգրեսի ռեյտինգը ընկել է Հայաստանով մեկ, այդ թվում նաեւ Երեւանի կենտրոնում, որը ամենաֆուրադարանացված մասն է», հայտարարեց Էդուարդ Շարմազանյանը:

Ն. Օ.

Անցյուդարձ

«Այն ձեռքը, որ...»

1-ին էջից

Չասկանուն ենք Ֆրեյդերիկ, ով կուզենար բավարարված չեսներ թուրքիայի հավակնությունները՝ դերակասար լինելու դարաբայան խնդրի լուծման գործում, հասկանալի է՝ նրա եղբայր Արթուրյան Կառլի համարձակմամբ, բայց ոչնչով՝ սկի-նոցն օգնել չենք կարող, քանի որ հերթական անգամ Ռուսաստանը ցուցադրեց սեփական Կառլի սեր լինելու իր գործելակերպը՝ թուրքիային իր սեղը դնելով: Եվ դասահական է, որ թուրքիայի վարչապետը, ստիպված լինելով Մոսկվայում լուծվող հարցերի մասին, որ ոչ միայն մի քանի խոսելու ԼՂՀ խնդիրը հայ-թուրքական հարաբերությունների հետ կապված լինելուց, սույն հասցեյալը հետևանքաբար անցել է իր ձեռքերին ու ասել, թե հայ-թուրքական հարաբերություններն ու Ղարաբաղի խնդիրը լուծումը որքան էլ առերեսված կառուցվեն, բայց վարագույրի հետեւից երբ նայում է, դրանք իրար կապված է չեսնում: Նա շեշտել է, թե հայ-թուրքական սահմանը հայ-արդրեջանական հակամարտության արդյունքում է փակվել, այդ հակամարտությունը լուծելու համար հարկավոր է վերանայնալ Ղարաբաղի «զավթումները» վերջ տալու, այդ դեպքում Չասկանուն-թուրքիա հարաբերությունների խնդիրը լուծվելու արագ կարգավորվելու է: Եվ ապա արտահայտել է նույն կերպ, ինչպես Սաբիրա Ֆրեյդերը: «Ռուսաստանին ես մեկ անգամ կոչ եմ անում դառնալ նախաձեռնությունը Ղարաբաղի խնդրում: Ես այդ հարցի մասին դարձյալ մտածելու եմ Ռուսիայի հետ խոսելու մասին: Միևնույն ժամանակ համաձայնագրի մասին Ռուսաստանը պետք է ազդեցություն ունի Չասկանունի վրա: Եթե Ռուսաստանը թուլացնի նախաձեռնողականությունը Ղարաբաղի հարցում, խնդիրը լուծումը կդժվարանա», ասել է նա: Ինչպես ասում են՝ այն ձեռքը, որ չես կարող սրտել, վերցրու ու դիր գլխիդ:

Նիկոլայ Բարաջանյանը Չասկանուն է եկել 1989-ի հուլիսին: Պատմություն է, որ մինչև Ղարաբաղյան հարցի բարձրագույն էլ Արդրեջանի խոսուր ֆաղաներում նկատվում էր անհանդուրժողականություն, ասելով լուրջ բնույթով: «Պատերազմ Արդրեջանի դարախառնակումը դարձրեց չեմոկոնոսիկոն եր: Սակայն ԽՍՀՄ առաջնություններին նրան չէին ներկայացնում միայն այն դասառույժ, որ նա հայ է: Բայց մի անգամ ԽՍՀՄ կրթության նախարարությունը նրան ընդգրկեց մասնակիցների կազմում, եւ նա Ռիգայում Արդրեջանի համար նվաճեց բռնագե մե-

րեկանական կապերը խզվեցին դեռ Բաբկուն, որովհետեւ ընդունելի չէր, որ հայն անունանմար արդրեջանցու հետ: Չգիտեմ, թե այժմ նա ինչպես է աղոթում», ասում է նա: «Փայտասկաններն այստեղ բազմաթիվ խնդիրներ ունեն, իհարկե, կան նաեւ կենցաղային խնդիրներ, որոնք կան յուրաքանչյուր դեպքում: Միայն այն միտքը, որ ես Չասկանուն եմ աղոթում ու իմ թողնելը հաճախում եմ հայկական դպրոց, ինձ երջանակացնում է», դասնում է Նիկոլայը:

Փայտասկանների խնդիրներն ու 20-ամյա վաղեմության ողբերգա-

Մարդու իրավունքների առաջին դասարան **Լարիսա Ալվերդյան** առաջարկում է վերջ դնել լուրջացումը՝ հետագայում կանխելու մարդկության դեմ ոճրագործության այսօրինակ վայրագությունները: «Սուսայիթի, Բաբկունի ջարդերից հետո նրանք սկսեցին դաստիարակել ժողովուրդին՝ զգազանաբար ոչնչացրին Չին Զուդայի խաչարարին ու Բաբկունի հայկական գերեզմանոցը: Բաբկունի ջարդերը մարդկության հանդեպ գործած հանցագործություն են, դասարան են խոսել, որդեգրվել այլեւ չկրկնվեն: Եթե լուրջ ենք, նորաստեղծ ենք ֆաշիստական, ռա-

Ռուսից հետ եղան զանգվածային սպանություններ: Նմանատիպ զանգվածային սպանություններ են եղել նաեւ 1918-ին: Սուսայիթում, եւ Բաբկուն կասարվածն էլ վերջնականապես հայագրվեց Բաբկունից: Կար մի նշանաբան՝ Բաբկունից էլ լինի ֆաղա միայն արդրեջանցիների համար», դասնում է Ռեմոյանը:

Նա նկատում է, որ մասնագիտական գրականության մեջ մեթոդաբանություն է մտնում ահաբեկչի դեմքերի մասին: Կան դեմքեր, որ ոչ միայն հրահրում են ահաբեկչություն, այլեւ ստեղծում:

Բաբկուն՝ երեք կոստրածների մայրաքաղաք

Բաբկունի ջարդերի կազմակերպիչները միմյանցից ախար արժանի պատիժ չեն ստացել

դալ», դասնում է նա: Բարաջանյանը հիշում է, որ հարցաթերթիկ էին լրացնում, որի 5-րդ կետը վերաբերում էր ազգությանը, եւ եթե հայ էիր, ապա, մեղմ ասած, սկսվում էին դժվարություններ: «Չայերին թեթեւ, ոչ կարեւոր դասերներ էին տալիս, որ հնարավոր չլիներ ոչ գուժար վասակել, ոչ էլ կարիերայում առաջընթաց գրանցել», դասնում է նա: Բարաջանյանի բարեկամներից ասում են դարձել Բաբկունի ջարդերի գոհ: «Քույր ու նրա անուխնը դարձան այդ վայրագությունների գոհ, բայց չեն ուզում խոսել այդ մասին: Չափազանց ծանր է կրկին այդ ամենը վերադառնալ: Անցել է 20 տարի, բայց վերջը չի լավանում: Ոչ թե փախել եմ, այլ վերադարձել եմ հայրենիք, ընթացիկս անդամներն այստեղ երջանիկ են: Այժմ դուստր դարահանդեսային դարերի բնագավառում միջազգային կարգի դասավոր է եւ Չայաստանում դարային խումբ ունի, որը հասել է մեծ հաջողությունների», դասնում է նա: Բարաջանյանը Արդրեջանում է թողել ասելով: Այժմ զարմուխն աղոթում է Բաբկուն, անուխանցել է արդրեջանցու հետ, բայց հարազանների միջեւ կառ չկա: Խանգարում են ոչ միայն սահմանի, այլեւ հողու փոխարեքը: «Նրա հարսանիքին էլ չեն մասնակցել, որովհետեւ ոչ ոք չէր ցանկանում, որ նա ամուսնանար արդրեջանցու հետ: Մեր բա-

կան դասնությունը կրկին բնարկելու ու բացթողումները մասնացույց անելու համար երեք ԳՅ մարդու իրավունքների դասարանի գրասենյակի նախաձեռնությամբ սեղի ունեցավ կյո սեղան-մնարկում: «Ազգերի միջեւ ասելություն սերմանելն այն ճանադարը չէ, որը լուծել է լուծի խնդիրները, բայց չլուծել է մոռացության շալ մոտ 600.000 հայերի հարցը, որոնցից ասերը դարձան արդրեջանական ագրեսիայի գոհ, մնացյալն էլ՝ փախսական: Պես է հիշել, գնահատել, դասեր ֆաղել: Այս խնդիրը մոռացության էր սրված նաեւ դիվանագիտական հարթությունում», նկատեց ԳՅ ՍԻՊ Արմեն Գարությունյանը:

սիսական գաղափարախոսության ծաղկմանը: Յեղատարանության բանգարան-ինստիտուտի սնորեն **Չայկ Դեմոյան** էլ հղում անելով դասնությանը, նկատում է, որ Բաբկուն միտ է եղել է ռուսական ու հայկական մտավորական կենտրոն եւ 20-րդ դարից դարձավ միասար էթնիկ ֆաղա: «Բաբկուն երեք կոստրածների մայրաքաղաք է: Պահպանվել է 1905-ին երիթուր գիմնազիանների դարագրվածներից մեկը գաղսնի մասնակը Արդրեջանում նրանց հանակիրներից մեկին: «Ձեռնարկեք բոլոր միջոցները՝ հայերին թուլացնելու համար: Նրանք մեր թեմամիներն են», ասված է նամակում:

«Եր երկրի առաջին դեմի ամանուրյա ուղեծրում էլ կարելի է զսնել դասերազմական երանգներ, աղա դես է եմթարել, որ արդրեջանական ղեկավարությունը ոչ միայն այլաբայց է, այլեւ ահաբեկում է սեփական ժողովրդին»:

Փայտասկանների կոմիտեի նախագահ **Գագիկ Եգանյան** էլ հիշելով «սեւ հունվարյան» օրերը դասնում է, որ մի ֆանի օրում շուրջ 360.000 մարդ դարձավ փախսական: «Նրանք հիմնականում Բաբկունի ֆաղաբացիներ էին ու կազմում էին հասարակության սերունդը՝ բժիկներ, մտավորականներ, արվեսագետներ, մանկավարժներ: Առաջին օրերից Չայաստանում յուրաքանչյուր ցանկանում էր օգնել նրանց: Կառավարությունը ուժերի սահմաններում փորձում էր օգնել՝ սրամարդելով բնակարաններ: Ի սարբերություն Արդրեջանի, որ իր փախսականներին սեղավորեց վրանային ֆաղաբերում:

Գագիկ Եգանյանը նկատում է, որ այսօր Բաբկունի հայ փախսականներն ունեն ընդամենը երկու գերիսնդիր՝ բնակարանների աղաիկում են ունեցվածի փոխառուցում: Կառավարության որոշումը լուծում է սրվել առավել կարիֆաղրների խնդիրներին: 1065 ընթացիկ սասցել են վրայականներ, որոնցից 720-ն արդեն աղաիկված են բնակարաններով:

ՀԱՍՏԻՎ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ազգային խնդիրները չլուծել է դառնան Կառլայան առարկա

Չայ-թուրքական հարաբերություններ, ստորագրված Արմանագրություններ, դրանց սղասվող երկկողմ վավերացումներ, անսեղի Կառլայան կուսակցություններ եւ այլն, եւ այլն: Չայկական լրատվամիջոցներում վերջին ժամանակների ամենից ցածր ֆունկցիոնալ այս թեմաներին երեք անդրադարձան թուրքագետներ՝ «Ազգ»-ի ֆաղափական մեկնաբան **Չակոբ Չաբրյան** ու ֆաղաբան **Արսակ Կաբրյան**: Չաբից դուր Կառլայան վր համարելով հայ-թուրքական թեման՝ Չաբրյանը ընդգծեց, որ անհրաժեշտ է սառնասրություն ցուցաբերել այս հարցում. «Ուման մույնիսկ «էկրան ֆգվելու» համար են խոսում հայ-թուրքական հարաբերություններից, այնինչ լուծել է ցածր ավելի սառնասիտ լինել», շեշտեց Չաբրյանը: Իսկ Կաբրյանը «թուրքական սառնությունը» դայանափորեց նրանով, որ թուրքիայում հայկական, անուտե կարեւոր, հարցից բացի կան նաեւ այլ խնդիրներ: «Թուրքիան առհասարակ բարդ երկիր է, այնտեղ կա նաեւ ֆրական հարց, այնինչ Չայաստանում հայ-թուրքական բնարկումները թերեւս ամենակարեւոր ֆաղափական հարցերն են», շեշտեց Կաբրյանը: Նա նաեւ նկատեց, որ Մեջլիսը կարեւոր հարցերի սառեցման կան ձգձգման

մեծ փորձ ունի. «Օրինակ՝ Գյուլիսային Կիոթոսի հարցը, որի բնարկումը երկար տարիներ դառնալուց Մեջլիսից»:

Անդրադառնալով Սահմանադրական դասարանի ընդունած փաստաթղթին՝ Չաբրյանը նկատեց, որ այն չի կարող ուրել ֆաղափական նեանակություն ունեցված միջազգային հանրության համար: Իսկ Կաբրյանը նկատեց, որ թուրքիայում ՍՊ ընդունած փաստաթղթին բավական չոր են վերաբերվել: «Թուրքական մամուլը միայն ասել է, որ Չայաստանի ՍՊ-ն սահմանադրականը համադասարան է ճանաչել արձանագրությունները, ոչ ավել: Ընդ որում՝ թուրքական մամուլը Երրդանը Պոսին մոսկովյան հանդիպումը լուսաբանելիս մոյմոյեւ մանրամասնությունների մեջ չի ընկել: Մրանք չեն ասել Պոսինի արտահայտությունը, որ չլուծել է Կառլայան հայ-թուրքական գործընթացներն ու Ղարաբաղի հարցը», նկատեց Կաբրյանը:

Խոսելով Երրդանի Մոսկվա, իսկ ավելի օրոս՝ Վաշինգտոն այցերի մասին՝ Չակոբ Չաբրյանը նկատեց, որ թուրքիան, չկարողանալով ձեռնարկ գործարարել Չայաստանի վրա Ղարաբաղի հարցում, դիմել է ԱՄՆ-ին եւ Ռուսաստանին. «Սակայն Երր-

դանի երկու այցերն էլ ցույց սվեցին, որ թուրքական այդ ջանքերն աղադրում են, ընդհակառակը՝ իրենք են դառնում ձեռնարկի թիրախ»:

Իսկ այժմ, երբ Սահմանադրական դասարանը արձանագրություններ համադասարան ճանաչեց երկրի գլխավոր օրենսդիր, երկու թուրքագետների կարծիքով էլ ճիշտ կլինի սղասել թուրքիայի դասարան ֆայլին. «Թուրքիայում սեղաբարձերի դեմքում նոր կարելի է մսածել մեր հաջող ֆայլերի մասին, ընդ որում Երրդանի այցը Մոսկվա ցույց սվեց, որ Ռուսաստանը սկսում է ձեռնարկ գործարարել Անկարայի վրա՝ արագացնելու գործընթացը», նկատեց Կաբրյանը: Իսկ Ազգային ժողովը, Կաբրյանի կարծիքով, եթե կարողանա այնպես արձանագրություններում մսցնել ՍՊ-ի ամրագրած մտադրությունները, որ չեն սառնա վերադասարանների սեղ, աղա դա դրական ազդեցություն կունենա. «Իսկ հակառակ դեմքում՝ կենսանակի, որ Չայաստանը փոխում է դայանագիրը, ֆանի որ երկկողմ միջազգային դայանագրերում վերադասարանները մսցնելը հենց դա է նեանակում», ընդգծեցին երկու բանախոսներն էլ:

«Այս արձանագրություններով սկսվում է ամեն ինչ, ոչ թե ավար-

վում, շեշտեց Չաբրյանը, մեմք դարագաղես դես է հսակ իմանանք, թե ինչ ենք ուզում»: Կաբրյանի մեկնաբանմամբ՝ անհնար է ամբողջ հայ ժողովրդի դասարաններն ու ցանկությունները մսցնել արձանագրությունների մեջ. «Զանի որ մեմք իմենքս էլ չգիտեմք, թե ինչ ենք ուզում»:

Անդրադառնալով Չայոց ցեղասղանության խնդրին՝ Չաբրյանը նկատեց, որ եթե մեմք ցեղասղանության միջազգային ճանաչման կողմին դենք նաեւ դասարանաղաղության հարցը, աղա այն չճանաչած երկրները ընդհանրաղես չեն ճանաչի: «Ամեն ինչ դես է անել հերթով. սկզբում անհրաժեշտ է, որ ամբողջ թուրքիան, ամբողջ աղաբարձ ճանաչեն ցեղասղանությունը, նոր միայն մեմք առաջ բերեմք մեր դասարանները, եւ այն, որ ասերն այսօր խոսում են, թե արձանագրություններով կասեցվել կան խոչընդոսվել է ցեղասղանության ճանաչման գործընթացը, անթույլարելի է. ազգային խնդիրները չլուծել է դառնան Կառլայան առարկա: Մեր իխասություններն ուրիւ այլ խոցելի սեղը ունեն՝ սղաղաղական, կարային ֆաղափականություն եւ այլն», եզրափակեց Չակոբ Չաբրյանը:

ՀՈՒՄԻՐ ԱՅՅՅԵՆ

ԱԶԳ

Պատմությունը այսօր

Արմենական կազմակերպության առաջին զինանշանը

Տանձերին մասնակցել են կուսակցության լավագույն մտավորական ուժերը՝ Մկրտիչ Ավետիսյանի (Թերլեմեզյան) գլխավորությամբ:

Այն հետագայում ենթարկվել է որոշ մասնակի փոփոխությունների: Կուսակցության ծրագրի հեղինակները հետևողականորեն հաշվի էին նստել սկսյալ Պախիճ երկրում գոյություն ունեցող ռեալ իրավիճակի հետ և որդեգրել առաջնահերթ նպատակ մասնամեծ էին դժոխային կացությունը վերափոխելու ուղին:

Այդ ուղին հեղափոխությունն էր: Ծրագիրը հռչակում էր. «Արմենական կազմակերպության նպատակն է յեղափոխութեամբ Թուրքիայի հայ ժողովրդեան համար ի-

բերություններ կան, որով ազգի հեղափոխական շարժումը կարող էր դանդաղել ու կնճռոտվել»:

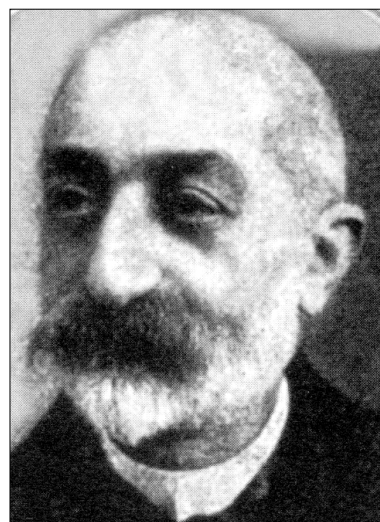
Իսկ ինչպե՞ս և ի՞նչ միջոցներով էր Արմենական կուսակցությունը արեւմտահայությանը նախադասարաններու ազատագրական հեղափոխության: Այդ մասին ծրագրում հետեւյալն է նշում. «Արմենական կազմակերպությունը իր նպատակին հասնելու համար կ'աշխատի ներքին ոյժ գոյացնել, միացնելով իրարու հետ միեւնոյն գաղափարի ծառայող հայ հայրենասերները և կեդրոնական ուղղութեան ենթարկելով ժողովուրդը արթնցնել, յեղափոխական գրականութեամբ, ընտիր դասփարակութեամբ, գործչի ազնիւ-

1896 թ. ինքնապաշտպանության արմենական զինվածներից մեկը

Հայկական հարցի լուծման ուղիները արմենականների ծրագրերում

Խորհրդակալ դասագիտության մեջ երկար ժամանակ գերիշխող է եղել այն կարծիքը, թե Արմենական կուսակցության ծրագիրը համարվել է Ռ. Պատկանյանի «Վարդապետարանի Հայաստանի ազատագրության» գրքույկը, որը լույս է տեսել 1889 թ. Մարտիում և բնականաբար չէր կարող լինել ավելի վաղ՝ 1885 թ. կազմավորված կուսակցության ծրագիրը: «Վարդապետարանը» թեև ներառում էր ազատասիրական ոգի ու գաղափարներ, սակայն որդեգրել էր փաստաթուղթ՝ սահմանադրությունը և դրան համահունչ ձևակերպումներով, անընդունելի կլիներ գործող կուսակցության համար: Բացի այդ, էական տարբերություն կար արմենականների ծրագրի և «Վարդապետարանի» միջև: Արմենականների ծրագրում դարձել էր հստակ նշված էր հեղափոխությամբ արեւմտահայությանը ազատագրելու մասին, միջոցներ «Վարդապետարանը»՝ «... անորոշ ձևով կը խօսեր զենքի դիմելու մասին»:

Սկրտիչ Փորթուզյան Արմենական կուսակցության գաղափարախոսը

Սկրտիչ Ավետիսյան Կուսակցության հիմնադիր, 1896-ի ինքնապաշտպանական կռիվների ղեկավար

Արմենակ Եկարյան 1915 թ. Վանի ինքնապաշտպանության զինվորական շտաբի իրավաբանտար

բառերով ձեռք բերել ինքզինքն ազատելու կարողությունը»:

Ծրագրում նշվում է, որ կուսակցությունը իր ներքին ուժը գոյացնելու է ժողովրդի բոլոր խավերից, առանց դասակարգային իմաստով խտրականություն դնելու:

Կուսակցությունը գտնում էր, որ չդեմոկրատիկ ցուցաբերող օրենսդրությունը հեղափոխական շարժումներ առաջ բերելու նպատակով, հանգի հայ ազգի ու մյուս ցեղերի միջև աշխարհահայեցողության, դասակարգային ու զարգացման մեծ տար-

կենցաղով և քաղաքակրթությամբ, կանոնադրելու և յարասելու յարաբերություն մշակել, զինակրթության և կարգադրության վարժեցնել, ինքնապաշտպանության զգացում արձարծել, զենք և դրամ հայթայել, զինուորական շարժումն իրականացնելու և ի հարկին գործածել և ընդհանուր շարժման դասարաններ, երբ մասնավոր արժանի հանգամանքներն այն մեզ նպատակաւ համարուին»:

Արմենական կուսակցության ծրագիրը կառուցված էր ռեալ, իրա-

կան հողի վրա, նկատի ունենալով այն դժոխական դրամաները, որում հայտնվել էր արեւմտահայությունը:

Այս սեպակտից սարսփնակ ու անարդարացի է հնչում այն ուղիղը, թե «... այդ ծրագիրը դեռեւս հեղափոխական էր, իսկ նրա կազմողները հստակ մասկետացում չուներին աղաքա Հայաստանի սոցիալ-ֆաղափական հարաբերությունների և նրա ազատագրման ուղիների մասին»:

Արմենականները ընտրել էին ժողովրդի սակայն, ձգտելով հայ ժողովրդի լայն խավերի մեջ արթնաց-

նել ինքնապաշտպանության գիտակցությունը և «... դնել զայն աճելու սեղ ինքզինքն պատկանելու վիճակին մեջ»:

Արմենականների ծրագիրը չէր հետադարձվում ընկերակցական-միջազգային նպատակներ, սոցիալական հեղափոխություն և հետագայի հնարավոր, ընդունելի վարչաձեւը թողնում էր աղաքային, առաջնահերթը հռչակելով ողջ արեւմտահայության ազատագրումը թուրքական լծից. սոցիալ-ֆաղափական զարգացման որեւէ ուղի ընտրելու հնարավորության և հավանականության մասին կարելի էր մտածել և ծրագրում նշել միայն այն դեպքում, երբ արեւմտահայությունը աղաքակրթական կլիներ ֆիզիկական բնաջնջման առօրյա-ամենօրյա ստառնալիքից:

ԱՐՄԵՆ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ
Պատմ. գիտ. թեկնածու

- 1. Վաչե Ղազարեան, Արմենական կուսակցությունը, Բեյրութ, 1985 թ., էջ 19:
- 2. Յուսուբ Արմենակ Եկարեանի, Քաղաք, 1947 թ., էջ 81-82:
- 3. Սույն տեղում:
- 4. Սույն տեղում:
- 5. Հայկական սովետական հանրագիտարան, Ե., 1976 թ., հ. 2, էջ 94:
- 6. Յուսուբ Արմենակ Եկարեանի, էջ 73:

Ֆրանս Դինիի հետ՝ Եղեռնի հուշարձանի մոտ

Ֆրանս Դինի, հիշում եմ, մի անգամ ասաց. «Եկեք մախ և առաջ հարգանք ցուցաբերեմք միմյանց ցավին ու վեժին»:

Գուցե Ֆրանսի հենց այս խոսքերն էին և նրա ցավագին փորձառությունը, որ ինձ, կյանքումս առաջին անգամ, բերեցին Հայաստան և ստիպեցին հուզախառն զգացումների մի ամբողջ հեղեղ արդիվ գեղաստանության հուշարձանի առաջ:

Արարատ լեռը մերք հայտնվում, մերք անհետանում է մեռուի մեջ: Թախծոն տես ունի: Բայց ինչպե՞ս վեր ու փխրում է իր ձյունածածկ գագաթով: Չգուցե, որ կարող է բռնել նրան, եթե ձեռքը երկարես:

Մենակ եմ Ֆրանսի հետ և հուշարձանի առաջ կանգնած մտածում եմ ցավի ու վեժի մասին: Մտածում եմ ցավը հարգելու, ուրիշ ցավը հասկանալու և նրա հետ այդ ցավը կիսելու մասին: Արարատի սարսփնակ լռության մեջ ես մենակ եմ Ֆրանսի հետ: Իսկ ակազններումս հնչում է Ռաբլիի ճիչը:

Ֆայերի կրծք ողբերգական ցավը հասունացրել էր Ֆրանսին: Եվ զուցե այդ ցավն էր, որ օգնեց նրան խոսելու և գրելու իր խղիղ լեզվով: Մարդ միտ է մի բան սովորում է ուրիշներից: Ես էլ սովորեցի Ֆրանսից, իր ողբերգության և մահվան ժամանակ:

Ես սովորեցի, որ դաստիարակության մարդ չի կարող խուսափել: Առավոտյան մահամահուր լռության մեջ, Ֆրանսին ունենալով մտնումս, ես

«Արմինյն միտր սիեթեթեր» շաբաթաթերթի 2009 թվի նոյեմբերի 14-ի համարից ստրեյ բարգամաբար ներկայացվող հոդվածը դասկանում է 2008-ին Երևան և Եղեռնի հուշարձան այցելած Հասան Ջեմալի գրչին, որը 1915 թվի հայերի գեղաստանությունը կազմակերպող և իրականացնողներից այդ ժամանակվա ծովային նախարար Ջեմալ փաշայի թոռն է:

մասնակցի, թե ինչպե՞ս անհիմաստ է ժխտել դաստիարակությունը: Միաժամանակ հասկանալով, թե ինչպե՞ս հիսկոն է լինել դաստիարակության, ցավերի ու վեժերի գերին: Չեղբից ինձ հասավ մորս հորեղբոր ծայրը. «Արմենները չեն անհետանում, զոհան»:

Նա չեղբեզ էր, կարբարդինների ցեղից: Բայց նա իր ինքնության մասին չէր խոսում: Դա մեր դեմոկրատից «վախի զգացումն էր», որ ստիպում էր նրան լռել: Երբ ես համառում էի, նա ասում էր. «Մի մեծի այդ բաները»: Բայց մահամալուր գրեց նա ակազնի փսփսաց. «Հասան, զոհան, արմենները չեն անհետանում»:

Մարդկանց արմենները և այն հողը, որի վրա նրանք օգել են արմեններ, աս կարեւոր են: Ինչպե՞ս մարդկության դեմ գործված հանցագործություն է մարդկանց իրենց լեզվից ու ինքնությունից զրկելը, նույնպես էլ մեծազույն հանցագործություն է մարդկանց զրկել իրենց հողից ու արմեններից: Իսկ նման արարների համար դաստիարակություններ հնչեցնելն անբաժանելի մաս է կազմում այդ հանցագործության:

Ֆայերն զգացել է այդ մեծ ցավը: Նրանք դա զգացին, երբ Անատոլիայից նրանց արմենախիղ արեցին: Նրանք դա զգացին 1915-ին, 1916-ին:

Եվ կարեւոր Անատոլիայի հանդեպ երբեք չդարձրեց նրանց հողիներում: Թուրքերն էլ են զգացել նման ցավ, երբ նրանց Բալկաններից և Կովկասից արմենախիղ արեցին:

Ջոլերն էլ են զգացել նման ցավ, երբ նրանց վարեցին իրենց հողերից և զրկեցին նրանց իրենց լեզվից ու ինքնությունից:

Ես չեմ համեմատում ցավն ու վիշտը: Նման բան անելը սխալ կլինի: Ցավն ու վիշտը չեն կարող համեմատվել: Ֆրանսի ծայրը հնչում է ակազնից: Ֆրանսի ծայրը հնչում է ակազնից. «Եկեք մախ և առաջ հարգանք ցուցաբերեմք միմյանց ցավին ու վեժին»:

Ֆրանսն իր սեփական ցավի մասին լռում էր արտաստիպան: «Պիտեմ ինչ է դաստիարակ իմ նախնիների հետ: Ուսանի կոչում են «կոտորած», ուրիշները՝ «ցեղաստանություն», բռնողները՝ «բռնի սեղանանում», իսկ մի այլ խոսք էլ՝ «ողբերգություն»: Իմ նախնիների կոչում էին անատոլիական լեզվամտածողությամբ՝ «սղանդ»:

Նրանցից ամենամտաբեկողներն էին Երեւանից, կանանց և մեծահասակներին արտատուր են անձանք վայրէջել և բուռն նրանց դեմի անվերջանալի ծանաղարհներ, և եթե որդես հետեւանք նրանց մեծամասնությունը անհետանում է, ինչ-

դեմ կարելի է արդարացնել մեր մտրումներն այդ արարքը բնութագրող այս կամ այն բառի ընտրության հարցում: Կարելի է արդյոք մարդկայնորեն բացատրել այս երեւույթը: «Եթե մենք շարունակեմք ձեռնարկություն անել չկողմնորոշվելով՝ «ցեղաստանություն» կոչում կասարվածը, թե՛ «էվակուացիա», և եթե մենք չկարողանանք հավասարադեմ կասարարել էլ մեկը, էլ մյուսը, աղաք ինչպե՞ս է առաջին կամ երկրորդ բառի ընտրությունը օգնելու, որ մենք փրկեմք մեր դասակը»:

Անհրաժեշտություն կա՞ բնութագրելու կամ դասակարգելու ցավը: Անժողով, կարեւոր նշանակություն ունի զուցե, բայց չեն կարծում, որ դասարդի է: Ցեղաստանության ցուրտը սարված բանավեճը աս դեմ է փակում, հասկալիքս երբ դա թուրքերի և հայերի միջև հավասարեցման գործակից է դառնում:

Պատմությունն է խճճվում: Առողջ դասողությունն ու բանականությունն են խճճվում: Երկխոսության հնարավորությունն է փակվում: Եվ այս բոլորից օգտվում են «ֆանասիկությունները»: Առավել հեշտ է լինում դաստիարակ էջերից թեմամբ և ասելությունը դուրս բերելը:

Իսկ մեզ անհրաժեշտ է, որ, ընդհա-

կառակը, դժվարացնենք այդ մոլեռնությունների գործը: Մեմք երբեք է ուղիղներ որոնելով ֆայելու համար սիրո և խաղաղության ծանփաներով՝ առանց դառնալու դաստիարակների, առանց դառնալու դաստիարակների անցյալի ցավին ու վեժին:

Մառախալապաս մի օր, կանգնած ցեղաստանության հուշարձանի առաջ, ես լսում եմ Ֆրանս Դինիի ծայրը: Նա հարցնում է. «Մենք անցյալի մեծ ողբերգության կասարողների մասին ենք վարվելու, թե՛ նոր էջ ենք գրելու՝ որդես ֆաղափախի մարդիկ՝ դաստիարակելով այդ սխալներից»:

Եկեք մախ և առաջ հասկանանք միմյանց ցավը, հարգանք ցուցաբերեմք և կիսենք այն: Ծարունակությունը կիսենք: Այնպես չէ, սիրելի Ֆրանս:

Դու միտ ասում էիր. «Ոչ խոսուկանություն, ոչ էլ ժխտում: Նախ՝ հասկանալ միմյանց»: Եվ դու գիտես, աս լավ գիտես, ինչպե՞ս ֆրանսի, որ հասկանալը հնարավոր է միայն ժողովրդավարության և ազատության միջոցով, դրանց դայանմաներում:

Սիրելի եղբայրս, արեւը ծագում է Երեւանում կարմիր մարտի մասին: Այս առավոտյան գեղեցիկ լռության մեջ ես սոխակ մեխակներ եմ դնում հուշարձանին: Դու, ֆո ցավն ու վիշտը ինձ բերեցին աշխարհի այս անկյունը: Այդ, եկեք մախ և առաջ հարգանք ցուցաբերեմք միմյանց ցավին ու վեժին:

Թարգմ. Ն. Մ.

Անցյալ օրի նախորդի համեմատ սասնադասվել է Թուրքիայից Իսրայել գաղթող հրեաների թիվը

Դրա հիմնում երկրում աճող հակահրեական սրամտորոշումներն են, ինչպես նաև Թուրքիա-Իսրայել լարվածությունը

Տասնյակ օրվա ընթացքում Երուսաղեմի և Սաուդյան Արաբիայի հետ սահմանափակում արդարև չկան Իսրայելի անվտանգությունը: Այսինքն՝ անվտանգության ապահովման դեր է կատարում, որի հետևանքով մասնաճյուղ սուր հակասությունների մեջ էր հայտնվում այն հարեանների հետ, որոնք հակադրվում էին ԱՄՆ-ի իսրայելամետ փոփոխականությանը:

2003-ին, երբ Թուրքիայում միանձնյա իշխանության եկավ վարչապետ Էրդողանի իսլամամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը, թուրքական կառավարությունը հարեանների հետ առկա խնդիրները զրոյակամացնելու դիրքում էր: Երբ Թուրքիայում միանձնյա իշխանության եկավ վարչապետ Էրդողանի իսլամամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը, թուրքական կառավարությունը հարեանների հետ առկա խնդիրները զրոյակամացնելու դիրքում էր: Երբ Թուրքիայում միանձնյա իշխանության եկավ վարչապետ Էրդողանի իսլամամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցությունը, թուրքական կառավարությունը հարեանների հետ առկա խնդիրները զրոյակամացնելու դիրքում էր:

Այս ժամանակահատվածում, անկախ ժամանակահատվածում, միանգամայն սրամտական է, որ Իսրայելը սահմանափակումների մեջ մտնելու Թուրքիայի հետ երկուսի աստիճանաբար վերաճելի հակասությունների: Սրվեցին նաև

թուրք-իսրայելական հակասությունները, իսկ սրումը գագաթնակետին հասավ 2009-ի հունվարին՝ կառավար Ղուրբանլու Էրդողանի՝ Իսրայելի նախագահ Շիմոն Պերեսին հասցրած վիրավորանքի հետ:

Հակասությունների սրումը չէր կարող չխթանել հակահրեական սրամտությունները երկրում, որն էլ անխուսափելիորեն ունենալու էր իր բացասական անդրադարձը Թուրքիայի հրեական համայնքի կացության վրա: Ահա թե ինչու 2009-ին, նախորդ օրվա համեմատությամբ, սասնադասվեց Թուրքիայից Իսրայել գաղթող հրեաների թիվը:

Հունվարի 14-ին թուրքական NTV-ն, նշելով այդ մասին, իր կայքէջում գրում է. «Պարզաբանումների համար դիմեցին Թուրքիայի հրեական համայնքի ղեկավար Էյալ Պերեսին: Նա հաստատեց 2009-ին Թուրքիայից Իսրայել գաղթողների թվի սասնադասվածությունը: «2009-ին սեղի ունեցած զարգացումները խթանեցին հրեաների արագադրը Թուրքիայից: Վերջին սասնադասվածությունը սարեկան միջինը 60 հրեա էր Թուրքիայից Իսրայել գաղթող: Սա-

կայն անցյալ օրի այս ցուցանիշը հասավ 600-ի»:

Պերեսն այնուհետև նշել է, որ գաղթողների գերակշռ մասը երիտասարդ ընտանիքներ են, թեև արագադրվում ունի նաև մասնական հրեական համայնքի հիասթափություններ է, երկրում իրականացվող հակահրեական ցույցերն ու լարվածության հարաճուն սրումը Թուրքիա-Իսրայել հարաբերություններում:

Վերջում նա ավելացրել է. «Եթե Սամբուլի փողոցներում Իսրայելի դրոն են այրում, իսկ երկրի վարչապետը, դիմելով հրեաներին, ասում է. «Դուք իմ հյուրն եք», եւ հակահրեական սրամտություններն աճում են, աճում են Թուրքիայում, անխուսափելիորեն դառնում է աճի երկրից արագադրողների թիվը: Ի վերջո, եթե դուք վստահ եք գում, իսկ վարչապետը սրում է իրավիճակը, դուք ձեզ չեք կարող ապահով զգալ: «Դուք իմ հյուրն եք» ասելը կնճարակալի, որ սա ձեր երկիրը չէ, դուք այս երկիրն չեք մասկանում: Մինչդեռ որեւէ երկրում բնակվելու համար խիստ կարեւոր է այդ երկրի ժամկետը»:

Ն. ՉԱՐԲՅԱՆ

Ճաղոնիան վերջ դրեց Աֆղանստանի կռաւիցիոն ուժերի թիկունքային աջակցությանը

Ճաղոնիայի դաշնակցության նախարար Կիսաձավան Երեկ հրամայել է երկրի ինքնապաշտպանության ուժերի ռազմաճակատները դուրս բերել Արաբական ծովից, որտեղ 2001-ի դեկտեմբերից առաջնորդվում էին բազմազգ էսկադրայի թիկունքային դաշնակցությունը: Այդ ուժերը ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ մասնակցում են Աֆղանստանում «Թալիբանի» եւ «Ալ Ղաիդայի» դեմ մղվող ռազմական գործողություններին:

Հունվարի լույս 16-ի կեսգիշերին լրացավ այն օրենքի գործողության ժամկետը, որը Ճաղոնիայի ծովու-

րով եւ մոտավորապես 11 հազար սոննա ջուր: Միջազգային ուժերի ուղղաթիռները ստացել են 1200 կիլոմետր վառելիք:

«Իկաձուսի» էսկադրային ակադակի դաշնակցության սակ զսնվող «Մայու» լցարկիչ նավը հունվարի 15-ին վերջին անգամ վառելիք է մասակարարել դաշնակիցներին, ապա ուղեւորվել է դեղի ճաղոնիա, որի ավերին կիսանի երեք շաբաթից:

Անցյալ օրվա սեղմեմբերին կազմավորված Ճաղոնիայի մոր կառավարությունը վարչապետ Յուկիո Հասոյամայի գլխավորությամբ որոշել է չբարոնակել ինքնապաշ-

ժին թուլարում եւ իրականացնել մնացած գործունեությունը: Վերջինս կայանում եւ հիմնականում դաշնակիցների ռազմաճակատները եւ ուղղաթիռներն անվճար լրացրելու, ինչպես նաև խմելու ջրով առաջնորդվելու մեջ, նշում է ԻՏԱՆ-ՏԱՍՍ գործակալությունը:

Հակահրեպեկական առաքելությանը մասնակցելու ժամանակամիջոցում Ճաղոնիան, ըստ մոտավոր հաշիւների, ԱՄՆ-ի, Պակիստանի եւ վեց այլ երկրների ռազմաճակատներին մասակարարել է 510 հազար կիլոլիտր դիզելային վառելիք 24,4 մլրդ (268 մլն դոլար) ընդհանուր գումարով:

Ճաղոնիան խոստանում է այդ նպասակներին հակացնել լրացուցիչ 5 մլրդ դոլար:

Դեռ 1998-ից Ճաղոնիայի կառավարությունը յուրաքանչյուր հնգամյակում Աֆղանստանի վերականգնմանը հակացնում է մոտ 5 մլրդ դոլար, Պակիստանի վերականգնմանը ու զարգացմանը՝ 2 մլրդ դոլար:

Արբեջանցի երգչուհուն կարգել են մասնակցել «Եվրոեսիլին»՝ Շառլ Ազնավուրի երգերը կասարելու դաշնադրով

Արբեջանում սիրում ու կարողանում են անակնկալներ մասուցնել, զարմացնել: Նրանք հիմնականում զարմացնում են ոչ միայն իրենց երկրում ժողովրդավարության գրեթե ամբողջական բացակայությամբ, այլև՝ ծայրաստիճան շփոթիչով:

Երգչուհի Մարիան Շաբանովան «Եվրոեսիլ-2010» մրցույթ փառասոնին Արբեջանը ներկայացնող զլխավոր թեկնածուներից մեկն էր մինչ այն դրան, երբ համացանցում հայտնվեցին ֆրանսահայ երգիչ Շառլ Ազնավուրի երգերը նրա կասարմամբ:

Մասնավորապես Une vie d'amour ստեղծագործությունը Շաբանովայի կասարմամբ հնչել է երկրի հայսիի ռադիո եւ հեռուստատեսություններում, իսկ համացանցում՝ մի քանի օրվա ընթացքում հայտնվել ամենից փնջված երգերի հնչյունով: «Չեն բաբգնի, այս երգն իմ կասարմամբ շատ սիրվեց: Դադիոլողները հաճախ են դաշնադրում, կրկնակի հոնորարներ են տալիս հարսանիքների կամ արքեր միջոցառումների ժամանակ, որոշեցի եւ երգեմ այն: Յուզարում են հեռուստատեսությամբ: Մարդիկ ինձ ավելի ու ավելի հաճախ են խնդրում կասարել այդ երգը, եւ ես

սիրով կասարում եմ: Դա ինձ երջանկացնում է», մի քանի ամիս առաջ արբեջանական «Ազադիգ» դաշնակցական ասել է երգչուհին:

Յակոբ, երիտասարդ երգչուհու երջանկությունը կարճ ժամանակում: Հանկարծ Արբեջանում հիշեցին, որ Շառլ Ազնավուրը հայ է, իսկ հայերն արբեջանցիների թեմամբ են, ու սկսեցին ահաբեկել երգչուհուն: Ահաբեկումը սկսվեց համացանցում, որտեղ արբեջանցիները coment-ների բաժնում նրան մեղադրեցին անբարոյականության մեջ, անվանեցին դավաճան:

«Դու ընդհանրապես իրավունք չունես Արբեջանում աղբիւր, հեռացիր դավաճան»:

«Մարիան, ի՞նչ ես անում, ո՞ր մնաց քո հայրենասիրությունը, երգել հայի գրած երգն ուղղակի զգվելի է»: Մամբ առանց հայիոյամբների այն հազվադեպ մեկնաբանություններից են, որ տեղադրված են համացանցում:

Հետ արբեջանցիները Youtube-ի սօցիոնալներում նամակ գրեցին՝ տեսախոլովակը ցույց չտալու դաշնադրով, սակայն ապարդյուն:

Այնուհետև Day az դաշնակցական դաշնադրար սկսեց փոխարկել Մա-

րիանի հրեական ծագումն ու հարց բարձրացրեց՝ թույլ չէ՞լ նրան մասնակցել «Եվրոեսիլ-2010»-ին: Հնցեց այդ ժամանակ էլ երգչուհին հասկացավ, որ իր ստեղծագործական կյանքը կարող է միանգամից ավարտվել ու իր «մեծ ու անկաշատ սերն» արտահայտեց Արբեջանի նկատմամբ:

Vesti.az դաշնակցական լրագրողի հարցին՝ «Շառլ Ազնավուրի երգերը կասարելու համար շատերը ձեզ մեղադրում են դավաճանության մեջ, ի՞նչ կասեմ», նա դաշնադրակալ է. «Դուք նկատի ունեք «Թեհրան-43» ֆիլմի երգը: Այն շատերն են կասարել: Բայց, որ Շառլ Ազնավուրն է գրել այդ երգի խոսքերն ու ամձամբ կասարել է, ինձ համար նորություն է, եւ այդ մասին չգիտեմ: Ինչ վերաբերում է հայրենասիրությանը, ապա ասեմ, որ ես փողովակալ գործիչ չեմ, եւ երգչուհի եմ, երգն իմ կյանքն է, եւ ես սիրում եմ Արբեջանը: Իսկ ինչ վերաբերում է, որ ես արբեջանցի չեմ՝ հրեա եւ ու իրավունք չունեմ մասնակցելու «Եվրոեսիլին», ապա հիշեմ, որ Նորվեգիայում էլ երկմունք էին՝ Ալեքսանդր Ռիբակին ուղարկել մրցույթին, թե՞ ոչ»:

ՆԱՍԻԿ ՆԱՐԻՔՅԱՆ

Օրբան. «Բանկերը հարկասուններին դեմ է վերադարձնեն 117 մլրդ»

ԱՄՆ նախագահ Բարաք Օրբանն հայտարարել է, որ Ուլ Սթրիթը դաշնակց է հարկասուններին վերադարձնել 117 մլրդ դոլար, ինչպես նաև դաշնադրակալ է բանկերի «վիթխարի փողերը» եւ անվայել դաշնադրակալները: BBC-ն նշում է, որ նախագահի որոշումն ընդունվել է ժողովրդի ընդհանուր դժգոհության դրամաներում. մարդիկ ֆինանսական ճգնաժամի համար մեղադրում են բանկերին:

Օրբանն «խիստ արտահայտություններով» հակադրել է, որ բանկերը դաշնակց է հարկերի ձեռով վերադարձնել հարկասունների փողերը: Ամերիկացիները ոչ դաշնակցական ձեռով այդ հարկն անվանում են ճնշական ճգնաժամի համար «դաշնադրակալության վարձ»: Բանկերի հարկումը կարող է փոքր-ինչ մեղմացնել ժողովրդի վրդովումը:

Նոր հարկը վերաբերում է ավելի քան 50 մլրդ դոլար ակտիվներ ունեցող բանկերին, որոնց թիվը հինգ տասնյակ

է: Այդ բանկերից շատերը օգնություն են ստացել հարկասուններից, իսկ մի քանիսը կառավարությանը վերադարձրել են իրենց դաշնադրակալները:

Որոշ վերլուծաբաններ կարծում են, որ բանկերը կարող են հարկման հետ կապված նոր ծախսերը կորցնել իրենց համախորհրդերից, թեև բարձրացնել ընկերություններին սրվող վարկերի տոկոսադրույթները:

Հարկի վճարումները կսեւեն 10-12 օրի, այնպես որ լուրջ հետեւաններ չեն ունենա բանկերի վրա: Այդ հարկի հաշիվն կհաջողվի վերադարձնել հակաճգնաժամային TARP ծրագրի կորուստների մի մասը: Ծրագրի ժողովակներում ԱՄՆ զանգարանը 700 մլրդ դոլար է ծախսել բանկերի փրկելու համար: Ամերիկյան խոշորագույն բանկերում կասարված վիթխարի ներդրումը թույլ չէր կանխել բանկային ճգնաժամը եւ վերականգնել մարդկանց վստահությունը երկրի բանկային համակարգի հանդեպ:

Մկները բնավորվել են Ռայխսբազում

Ռայխսբազի մեծակա զբոսայգիների մկները հունվարի սկզբից մոր կացարան են ընտրել Պերմանիայի կառավարության եւ խորհրդարանի շենքը: Այդ մասին տեղեկացնում է «Ֆիգարո» թերթը: 1933-ին հոր ճարակ դարձած, 1945-ին խորհրդային բանակի գրաված Ռայխսբազի շենքը լված վիճակում էր մինչեւ 1991 թ.: վերամիավորված Պերմանիայի խորհրդարանը դառնալը: Բայց այսօր շենքը ենթակա է դարձել մի նոր դաշնակալի մկների ներխուժմանը: Մկները վազվզում են, բարձրանում նախարարների, դաշնակալների եւ նրանց օգնակալների նստի վրա, սարսափեցնելով շատ-շատերին:

համարվում են «օրենսդիր մարմին անհարի»: 1999-ից Բունդեսբազի (խորհրդարանի) նսավայրը Ռայխսբազ է, որի շենքը վերանորոգել է բրիտանացի ճարտարապետ Նորման Ֆոսթերը: Վերջինս ավելացրել է առկալե զմբեթ, որը գերմանական ժողովրդավարության թափանցիկության խորհրդանիշն է:

Հարեան զբոսայգիների եւ շենքերի մկները Ռայխսբազի գերադիտակալները կացարան դարձրին՝ սարեկալի սասուկի ցրտի օրերին: Բունդեսբազի ղեկավարությունը հայտնել է, որ մկները բռնել են «սասից ավելի» մկներ, որոնց հետ վարվել են «մարդկայնորեն»:

Die Welt օրաթերթը հիշեցնում է, որ 2003-ին դաշնակալները 50 հազար եվրո ծախսեցին շենքի վերանորոգմանը, որը երբեք չգործեց: Մեկ օրի անց շենքի 28 զուգարաններից 22-ում հայտնաբերվեցին կոկաինի հետքեր... Այնպես որ «մկներն ամաչելու դաշնադրակալներն»:

ԱԶԳ

Կիրոն

Թուրքական կինոյում որդես «Նուբար բարա» (Նուբար հայրիկ) կամ «Տոնոն ամկա» (համակրելի հորեղբայր) ճանաչված ծագումով հայ դերասան Նուբար Թերզյանի որդին Պերա Ալյանազիան «Շուրիեթ» թերթի լրագրող Վերջինիան Չիֆլիոզյանի մասնով է թուրքական Շուրիեթի Երիզյանի մասին: «Երիզյանը տուն էր, իսկ համարիստեսն այդ տան ընթացիկը», ասել է նա:

Թուրքական կինոյում նրան ճանաչում էին որդես «Նուբար բարա» կամ «Տոնոն ամկա»: Թերթես ծագումով հայ եւ հույն դերասանների մեծ մասը դրոյությունների լուսանկարները փոխում էր իր անունը, սակայն Թերզյանը երբեք չընդունեց նրանց լուսանկարներն ու չկարողացավ իրենց հետ մտնել:

Գյուլնեյը խփում էր նշանակեցին

Այլաճանաչում էր իր մանկությունն անցկացրել է Երիզյանի նկարահանումների հրապարակում ու դասերը իր անձնատեսաբանական իրադրություններից մեկը: «Մի օր հայրս ինձ տարավ նկարահանման հրապարակ: Գյուլնեյն ասաց ինձ: «Տոնոն բարա, օղ նեփի ձեռքիդ դրամը»: Նա համեց իր ասածնակը, նշանակում էր նեփի ձեռքիդ դրամը և կրակեց»:

Այլաճանաչում նաեւ բացատրեց, թե ինչո՞ւ չի կրում հայրական ազգանունը: «Թուրքական կինոյի մեծամասնությունը չէր օգտագործում հայրական ազգանունը: Արեւելյան Այլաճանաչում էր: Հայրս վերցրել էր օսմանական բառերի դեր»:

Մամբուլահայ դերասան «Նուբար բարան» երբեք չի մոռացվի

րասան Թերզյանի ազգանունը, որդեսայի մարդիկ չէր փոխում իրենց»:

Այլաճանաչում ասաց, որ լուսանկարներ, ուր փոխում են իրենց ազգանունը, ժամանակի ընթացքում հայտնի են դարձել իրենց իսկական ազգանվամբ: «Երիզյանը տուն էր, իսկ համարիստեսն այդ տան ընթացիկը: Եթե նրանք սիրում են իրենց, ուրեմն իրենց անունը չեն փոխում: Եթե ուրեմն իրենց անունը չեն փոխում, ուրեմն իրենց անունը չեն փոխում»:

Թերզյանն իր «Էֆունջու բարա» ֆիլմով

Թերզյանի կինոյանը սկսվեց լուսանկարում: Նա աշխատում էր Մամբուլում իր հոր խանութում, երբ մի օր հանդիպեց բազում ֆիլմերի ռեժիսոր Մայի Ռաֆայելյանին: Նա Թերզյանին առաջարկեց խաղալ ֆիլմում եւ նրան ծանոթացրեց ռեժիսոր Այդին Արաբկանին: Վերջինս Թերզյանին առաջարկեց խաղալ իր «Էֆունջու բարա» ֆիլմում, եւ այդպես նա իր առաջին ֆիլմերն արեց 1940-ականների թուրքական կինոյում: «Իմ մանկության տարիներին, հայրս ամեն երեկոյան լուսանկարում էր իր հագուստներն ու ճամփա ընկնում վաղ առավոտյան», դասնում է Այլաճանաչում: «Երիզյան նա զնում էր ոչ թե փողի համար, այլ արհի կանչով: Դեռ նա էր դասնառն, որ Երիզյանի ֆիլմերն առ այսօր հաճախ են դասնառնում մարդկանց»:

Ներկայումս իրավունքի խնդիր

Թերթես վերջին տարիներին թուրքական կինոյում հայտնի է ոչ միայն Թերզյանը, այլեւ միջազգային աստիճանով, Այլաճանաչում կարծում է, որ Երիզյանը անփոփոխելի է: «Ուղղակի անհնար է, որ որեւէ մեկը կարողանա փոխարինել Երիզյանի անմահ դերասաններին», ասաց նա: «Հաջողության հասնելու համար թուրքական կինոյում լուսանկարում էր Երիզյանի հոգին: Հաջողության չեն հասնում էությունը կորցնելով եւ Արեւմտեան մասնակցելով»:

Խոսելով հեղինակային իրավունքի խնդրների մասին, Այլաճանաչում ասաց, որ թուրքական կինոյի միջավայրում լուսանկարում են իրենց կյանքի վերջին օրերն անցկացրել են թվաշատ մեծ: «Հորս ֆիլմերն առ այսօր ցուցադրվում են հեռուստատեսությամբ, բայց որեւէ մեկը չի խոսում հեղինակային իրավունքի մասին», ասաց նա:

Լուս «Նուբարան» Վերջինիան Չիֆլիոզյանի հոդվածի տարասեպ ԱՌԻՎՄԻ ԳՈՐԾՆԵՐԵ

www.azg.am www.azgdaily.com

ՆՈՐ ՏԻՆՆԵՐ

Մարտիազոն եւ հնայիչ Էվա Գրինը

Ջորդան Մոթի առաջին ֆիլմում «Ճայթումներում» Ջեյմս Բոնդի նախկին ընկերակցի մարմնավորում է սուպերհերոսի հայտնի կերպար, որը կհավ չափ հրեցակ է, կիսով չափ սասանա եւ սարսփահար է անում իր աշխատանքներին: Նա կարող էր Լարս Ֆոն Տրիերի «Նեո» ֆիլմում հանդես գալ Շառլոտ Գեյնբուրգի դերում, բայց այսօր բնավ չի զոչում դրանից հրաժարվելու համար:

Fouquet's ռեստորանի սրահներից մեկում նստած թխախտ ու սեւագլուց Էվա Գրինը ունի վճիռ հայացք, եւ սկզբում սակավախոս անձնավորության տղամարդկան է թողնում, բայց ռեժիսորն է, հենց որ խոսք է բացվում իր վերջին «Ճայթումներ» ֆիլմի մասին, որի բեմադրիչը Ռիդլի Մոթի դուստր Ջորդանն է:

29-ամյա Էվա Գրինը՝ Զիլիանի Գորի Midnight Poison-ի հավերժահարա Մառլենա ժոբերի դուստրը, դերասանուհու իր կարիերան առաջ է մղում անաղմուկ, զգույս եւ խսրական միջոցներով: 2003-ին նա առաջին դերակատարումը հանդես եկավ Բերտոլուչչիի «Ամենուրեք» ֆիլմում: Հաջորդ ֆիլմերն էին Ռիդլի Մոթի «Երկնային թագավորությունը», Ջեյմս Բոնդի մասին դասնող լավագույն ֆիլմերից մեկը՝ Casino Royale-ը: Դրանք միանգամայն տարբեր զործեր են, որոնցում Էվա Գրինը մասնակցում է ընկերակցի իր հնայիչ եւ միաժամանակ թունոտ խաղով: Ուստի գարնանային չէ նա մասնակցությունը Ջորդան Մոթի առաջին ֆիլմում: Դասնությունը հենցայն է. 1930-ականներին երիտասարդ արիստոկրատիս Ֆլաման (Մարիա Կալվերդե) գալիս է իռլանդական կղզիներից մեկում զսնվող օրհորաց տանսիոնոս: Շուտով նա հասկանում է, որ ինքը դարձավ միանալ այն աշակերտների խմբին, որոնք դառնում են սուպերհերոսի իրենց դասասու:

օրհոր G-ին (Էվա Գրին), որը երազել է լալիս ամենուրեք...

Էվա Գրինը դասնում է, որ Ջորդան Մոթը հենց սկզբից իրեն ուղարկած նամակին կցել էր ֆիլմի սցենարը: Ընթերցելուց ու վերընթերցելուց հետո իմն այն համարել էր երկնասու: Օրհորաց տանսիոնոսների անգլոսախոսական, առանձնահատուկ հեփաթային ու կիսաֆանասուսիկ մթնոլորտը բավական անծանոթ էր իրեն: Սակայն օրհոր G-ի կերպարը հնայիչ էր: Ջորդանը Լոնդոնում իրենց առաջին հանդիպման ժամանակ խոսուող էր սվել ընթերցել որոշ գրեր եւ դիտել որոշ ֆիլմեր: Դա դերասանուհուն օգնել էր ավելի լավ ըմբռնել օրհոր G-ի կերպարը՝ ընդհուող նրա համակարգությունը գեղեցկուհի Ֆլամանյով (վերջինս անունը իսպելտեն «բոց» է նշանակում): Էվա Գրինին հնայել էին օրհոր G-ի հոգեբանական փոխակերպումը, նրա աշխատանքային ընթացքը դեղի խենթություն: Դերասանուհին փորձել է առավելագույն մարդկայնացնել իր կերպարը, որդեսայի այն չլինի դարգաղես սարսփի ֆիլմերի դաժան կերպարներից մեկը:

«Ճայթումներ» հիմքը Շեյլա Ջոլեփի համանուն վեպն է: Ինչ վերաբերում է օրհոր G-ի դերին, Էվա Գրինը այն կատարում է փայլուն կերպով, մեր սարսփազոն լինելով կրուելայի մեծ, մեր էլ հնայիչ Գրեսա Գրեթի մեծ: Մասնակցությունը նրա սուպեր էր Գրինես լճի մթն ջրերում: Ամենուրեք կորստի մասին դասնող այդ ահազոնը հեփաթի նկարահանումներից հետո Էվա Գրինը հասցրել է միանգամայն հակադիր կերպար մարմնավորել Բեռնեյկ Ֆլիգաուֆի «Արգանդ» ֆիլմում, որտեղ նա կատարում է միանալ, անարաս եւ անչափ երկչոն մանկամարդ կնոջ դերը:

Լուս «Էվա Գրինի» տարասեպ ԳԵՏՐՈՍ ԲԵՇԵՐՆԵ

Տրես ռեժիսորը հակասեմական է

Յոնավ Ծամիրը հրես ռեժիսոր է: Մինչ օրս իր ֆիլմերում նա ներկայացրել է Իսրայելի արդի ժամանակները, կենցաղը, մարդկանց արդիակերպը: Իր վերջին «Անարգան» (Defamation) ֆիլմում նա անդրադարձել է հակասեմականության խնդրին: Պարզելու համար, թե ինչ է նշանակում այդ եզրը, նա ձանձուրել է հազարավոր միջոցներ՝ Իսրայելից Լյու Յոբ, Լեհաստան ու Մոսկվա ու հայտնաբերել է ցնցող երևույթներ, որոնք ընդգրկված են իր նոր վավերագրական ֆիլմում: Ֆիլմը արժանացել է եւ զովասանքի, եւ բնադատության: Նրան ընդհուկել է Գրիքսոնի մրցանակը: Օրես նա դասախոսել է «Գարդանի» հեռուստա հարցերին:

- Ինչո՞ւ որոշեցիք նկարահանել այս ֆիլմը:
- Մի ֆանի տարի առաջ իմ «Պահակներ» (Checkpoints) ֆիլմում դասնեցի գրավյալ տարածքներում (որտեղ եւ ծառայել էի) զսնվող սուղակներին մասին: Լավ ընդունելության հետ մեկտեղ մասնավորապես ամերիկացի լրագրողներն ինձ սկսեցին անվանել «Իսրայելցի Մեյ Գրիքսոն», այսինքն՝ հակասեմական: Դա ինձ մղեց մտածել այդ բառի բուն նշանակության մասին: Ի՞նչ է զգում մարդը, երբ նրան բնորոշում են այդ բառով:
- Գրես լինելով, դուք տարածում եւ համարում այդ երևույթը:
- Իհարկե: Դա անհեթեթություն է ու լուս վիրավորական: Նախքան «Պահակները» եւ փոխական անձնավորություն չէի, դարգաղես անկեղծորեն ներկայացնում էի այն, ինչ համարում էի կարելի: Նաեւ ցույց էի տալիս մեր սխալները՝ հրապարակայնորեն դրանք բնադատելու, լուծում զսնելու, իսկ հետագայում դրանցից խուսափելու համար:
- Իսկ ինչո՞ւ ընտրեցիք կասակային, համարյա Լուի Թերոլի ոճը:

- Սովորաբար ես «Սինեմա Վերիտե» կողմնակից եմ, որ նշանակում է լուրջ, ճշմարիտ ոճով ներկայացնել տեսածը: Բայց ում հետ գրուցեցի իմ աղագա ֆիլմի մասին, գրեթե միտս սացա նույն դասախոսումը: «Այդ ոճով չես կարող այդպիսի ֆիլմը նկարահանել»: Ես էլ մտածեցի, որ լավագույն ձեւը անձնական միջոցներով եւ հունորի լեզվով նկարահանելն է: Հունոր լավ միջոց է մարդկանց հետաքրքրությունը գրավելու համար: Հակասեմականությունը չէր կարող «սեփի» ֆիլմի թեմա ծառայել:
- Ի՞նչ սվեց ձեզ ֆիլմը, ի՞նչ սովորեցիք:
- Հասկանական մի կարելու բան. ամերիկաբնակ լուս հրեսներ, ոչ բոլորն, իհարկե, հակասեմականությունը «օգտագործում» են որդես միջոց՝ լուսակայնելու իրենց իմնությունը:

Ֆիլմում մի ամերիկացի հրես ասում է. «Իսրայելը մեր աղափարական գրավականն է»: Սա, իմ կարծիքով, վաս դիրեկտորն է: Երբ մարդ աղափարական է իր մեծամաս կամ տունը, նա իրավունք ունի լուսահանգելու անվանագրության առավելագույն լուսահանգելու: Բայց այս երկրում (Իսրայելում) աղորոշների համար անվանագրության աղափարությունը անողայման չլուսեփ է նշանակի ուժի կամ բռնության գործարում: Չ՞է՞ որ կան նաեւ խաղաղ միջոցներ, որոնք առավել արդյունավետ են:

- Ի՞նչ կարգի դորոցականներ ուղեկցեցին ձեզ դեղի Օսլոյում:
- Սովորական, միջին խավի իսրայելցի դորոցականներ էին: Շատերի համար առաջին ծանփորդությունն էր: Նրանց հետ բավականին լուս Էվա Գրինը 15-16 տարեկան դերասանները լուս են ազդվում, վիրավորվում եւ հաճախ սխալ եզրակացությունների հանգում: Օրինակ, երբ Լեհաստանում Պիցցա ուտելու համար մի սրահում մտնեց, մեզ չաղասարկեցին: Դորոցականներն անմիջապես մտածեցին՝ «մեմ հրես եմ, դրա համար էլ մեզ չեն սղասարկում»: Նրանք հակասեմականներ են»:
- Միջոցներ այդ սրահում դարգաղես իմնադասարկված վայր էր ոչ մի հակասեմական դրեսուրում չկար այնտեղ:
- Դա ձեզ անհանգստացրեց:
- Անուշտ, բայց դա նրանց մեղքը չէր: Անտեղյան կամ չարված լինելու զգացումը, դժբախտաբար, սերնդեսերունդ է փոխանցվում: Հենց դա է առավել մտահոգիչը: Ֆիլմում մի երեսուր ասում է. «Մեզ ուրիշներից առանձնացնում է այն, որ մարդիկ մեզ սանել չեն կարող»:
- Այս միտն ամրացած է մարդկանց հոգեբանության մեջ, եւ այդ երեսուրներն էլ մեծամաս լուս ամարելու եւ այդպես մտածողների լուս:

Գլուսասեպ ՏԿՐՈՐ ԾՈՒԼԿՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Մարզական

ԵՄՔԵՍՄԱՐՏ

Այսօր Մոսկվայում կսկսվի ֆուտբոլի «Յամագործակցության գավաթի» 18-րդ խաղարկության մեկնարկը: Մրցաժամանակահատվածում են նախկին ԽՍՀՄ-ի համարադասությունների թիմերը, բացառությամբ Վրաստանի ներկայացուցչի, ինչպես նաև ֆիննական ՅԻԿ-ն ու Ռուսաստանի ակումբների հավաքականը:

Ի սկզբանե մրցաժամանակահատված էր ԱՊՅ-ն Բալթիկ երկրների չեմպիոնների համար: Մակայն արտագրան մրցաժամանակահատվածում են նախկին ԽՍՀՄ-ի համարադասությունների թիմերը, բացառությամբ Վրաստանի ներկայացուցչի, ինչպես նաև ֆիննական ՅԻԿ-ն ու Ռուսաստանի ակումբների հավաքականը:

«Ռուբին» (Ռուսաստան): «Ե» խումբ. «Բակի» (Ադրբեջան), ՅԻԿ (Ֆինլանդիա), «Ակտյուբե» (Ղազախստան), «Վախս» (Տաջիկստան):

«Շ» խումբ. «Դինամո» (Կիև, Ուկրաինա), ՄԹԹՈ (Թուրքմենստան), «Լեադիա» (Էստոնիա), Ռուսաստանի ակումբների հավաքական:

«Փյունիկը» մրցաժամանակահատվածում կսկսվի «Եկրանասի» հետ կայանալի մրցախաղով: Յամագործակցության 18-րդ խաղարկում «Եկրանասի» հետ ոչ միայն

ֆուտբոլի Ասիայի չեմպիոնների լիգայի մրցաժամանակահատվածում կսկսվի «Փյունիկի» դեմ կիսադարձ «Բուենոս Այրես» 2-րդ կազմը: Սակայն մեր չեմպիոնի համար դա հեռու խաղ չի լինի, քանի որ «Փյունիկի» կազմը փորձաքննարկում է ել թիմում ընդգրկված ֆուտբոլիստները միմյանց չեն ճանաչում: «Բուենոս Այրես» հետ էլ մեր թիմերն առաջին անգամ են մրցելու: Իսկ Ուզբեկստանի թիմերից 2002-ի մրցաժամանակահատվածում «Փյունիկը» համընդհանուր է ֆեդերացիայի «Նեպչի» հետ ու հաղթել 3-0 հաշվով: Ավելի վաղ՝ 1995-ին «Շիրակը»

«Փյունիկը» մրցաժամանակահատվածում կսկսվի ֆուտբոլի կանաչի փորձնական կազմով

նվազում է, որի դասաձևով ոչ միայն շատ երկրների չեմպիոնները հրաժարվում են մասնակցությունից, այլև նույնիսկ մասնակցությունը թիմերը Մոսկվա են գործուղում իրենց ոչ հիմնական կազմը: Պատճառը նաև մրցաժամանակահատվածում անհարմար ժամկետն է ու արհեստական խաղադաշտերում հանդիպումների անցկացումը:

ՖՈՒՏԲՈՒԼ

Չեթական մրցաժամանակահատվածում չէ վերը նշվածի առումով: Այս անգամ Յայաստանի չեմպիոն «Փյունիկը» էլ մրցաժամանակահատվածում կսկսվի կանաչի փորձնական կազմով, այլ աստիճան դուրս կբերի մի խումբ լեգեոնականների, որոնց հրավիրել է թիմում փորձաքննարկում անցնելու: Մոսկվա մեկնած 18 ֆուտբոլիստներից ոչ մեկը չեղացի չէ: Նույնիսկ «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Վարդան Մինասյանը Մոսկվա չի մեկնել, այլ թիմը վստահել է իր օգնականներ Ռաֆայել Նազարյանին ու Վարդադան Ավետիսյանին:

«Փյունիկը», այլևս հայաստանյան ակումբներն առաջին անգամ են խաղալու «Յամագործակցության գավաթի» մրցաժամանակահատվածում: Իսկ Լիսվայի թիմերի հետ մեր ակումբները համընդհանուր են 2 անգամ ել երկու դեմքում էլ Յայաստանը ներկայացրել է «Փյունիկը»: Առաջին խաղը կայացել է 1997-ի հունվարի 25-ին Շառլոտայի «Կարոլայի» հետ: Առաջին խաղակեսում «Փյունիկի» կազմը համալրած շիրակցի Յարոսլավ Վարդանյանն ու Վարդան Խաչատրյանը 2 անգամ գրավեցին մրցակցի դարպասը: Ընդմիջումից հետո լիսվացիներին հաջողվեց 2 գոլ խփել ու խաղն ավարտել ոչ-ոքի: 2006-ի հունվարի 14-ին «Փյունիկը» մրցեց Լիսվայի չեմպիոն «Կառնասի» հետ ել դարձվեց 0-3 հաշվով: Թե ինչպիսիք կլինի հայ-լիսվական ֆուտբոլային հերթական դիմակայության արդյունքը, հայտնի կդառնա այսօր երեկոյան:

Մոսկվայում հաղթել է ուզբեկական մեկ այլ թիմ՝ Բուխարայի «Նուրաֆոնին» (4-2): Իսկ անհարձակ անցկացրեցին «Պախսակորը» 3 անգամ մրցել է հայկական թիմերի հետ ու երեքում էլ հաղթել է խոսր հաշվով (2007-2008-ին «Բանաֆցին»՝ 3-0, 3-0, 2009-ին «Արարսի»՝ 4-1):

Մրցաժամանակահատվածում, հունվարի 17-ին «Փյունիկը» կմրցի «Բուենոս Այրես» հետ: Ներկայումս թիմը մարզում է քաղաքացի հայտնի մարզիչ Լուիս Ֆելիպե Սկոլարին, որի գլխավորությամբ էլ խաղում հանրահայտ Ռիվալդոն: Մակայն վերջինս Մոսկվա չի ժամանել, քանի որ թիմի հիմնական կազմում Սկոլարիի գլխավորությամբ մարզումներ է անցկացնում Ռուբայուն՝ նախադասարանական

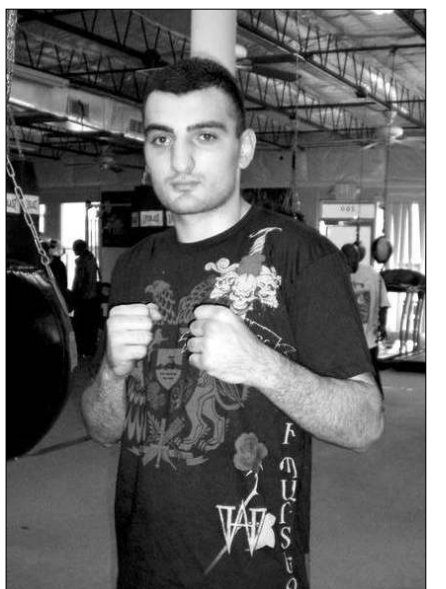
Մոսկվայում հաղթել է ուզբեկական մեկ այլ թիմ՝ Բուխարայի «Նուրաֆոնին» (4-2): Իսկ անհարձակ անցկացրեցին «Պախսակորը» 3 անգամ մրցել է հայկական թիմերի հետ ու երեքում էլ հաղթել է խոսր հաշվով (2007-2008-ին «Բանաֆցին»՝ 3-0, 3-0, 2009-ին «Արարսի»՝ 4-1):

Ի սարբերություն «Բուենոս Այրեսի», մոլորական «Դաշիան», որի հետ «Փյունիկը» կխաղա հունվարի 19-ին, մրցաժամանակահատվածում առաջին անգամ են հանդիպելու մոսկվայի մրցաժամանակահատվածում: Իսկ մոլորական թիմերից «Փյունիկը» 2002-ին մրցել է այդ երկրի չեմպիոն «Շերիֆի» հետ ել դարձվեց 0-3 հաշվով:

«Փյունիկը» 9-րդ անգամ է մասնակցելու «Յամագործակցության գավաթի» մրցաժամանակահատվածում: Փյունիկցիներն անցկացրած 26 խաղերից 7-ում հաղթել են, 5-ն ավարտել են ոչ-ոքի, 14-ում դարձվել են: «Փյունիկը» խփել է 35 գոլակ, սեփական դարպասը բաց է թողել 50 գոլ:

Աշխարհի գավաթի խաղարկությունը կկայանա Երևանում

Փետրվարի 12-14-ը Կարեն Դեմիրճյանի անվան մարզահամերգային համալիրում կանցկացվի հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի աշխարհի գավաթի խաղարկությունը: Սա այս մարզաձևի առաջին մասնակցությունն է մեր երկրում: Ինչ խոսք, այս ըմբշները ակնկալվում են մեծ մասնակցություն ու մրցաժամանակահատվածում հանդիպումները կլինեն Ռուսաստանի, Վրաստանի, Թուրքիայի, Հունգարիայի, Իրանի, Կուբայի հավաքականները: Գրավել է ուղարկվել նաև Ադրբեջանի հավաքականը: Հիշեցնենք, որ անցած տարի մեր հավաքականն առաջին անգամ մասնակցելով Ֆրանսիայում անցկացված աշխարհի գավաթի խաղարկությանը, դարձել էր բրոնզե մեդալակիր: Ֆրանսիայում մեր թիմը հաղթել էր նաև Ադրբեջանի հավաքականին:

ԱՄՆ-ում բնակվող հայազգի որոշ ֆեդերացիայի ղեկավարները Կարեն Դեմիրճյանին աջակցություն ցուցաբերելու համար 10-նառնդանոց մեծամասն կանցկացնի առաջին միջին ֆուտբոլի կարգի աշխարհի մակարդակի չեմպիոն Կասիմ Օսմանի հետ: Այդ հանդիպումն ուղիղ եթերում կցուցադրվի FOX հեռուստաալիով:

Բոլորովին վերջերս՝ դեկտեմբերի 19-ին Կարեն Դեմիրճյանի աներկայան 3անգամ անգլիական 3-րդ ռանդում հաղթել էր ամերիկացի Ռիլի Լիին ել նվաճել առաջին միջին ֆուտբոլի կարգում WBO NABO-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը:

Նախկին արվեստի Կարեն Դեմիրճյանը որոշ ֆեդերացիայի ղեկավարներին առաջին անգամ հաղթել է: Նա հաղթել է բոլոր 26 մեծամարտում, որոնցից 17-ը՝ ժամկետից շուտ: Կարենը 23 արևելյան է ել իր առջին մրցաժամանակահատվածում: Կարենը 2009-ի ամրիլի 24-ին՝ միավորներով զիջելով Գաբրիել Ռոսարոյին:

Մարզիչները դաժնանցի իրենց սեղը

Թեև ֆուտբոլի Յայաստանի մինչև 17 ել 19 արևելյանների դասակարգում հավաքականներն անհաջող հանդես եկան Եվրոպայի դասակարգում առաջնության ընթացքում, սակայն մարզիչները դաժնանցի իրենց սեղը: ԳՖՖ նախագահ Ռուբեն Յարադանյանի հրամանով հաստատվել են դասակարգում հավաքականների մարզչական կազմերը:

Մինչև 19 արևելյանների հավաքականը կրկին կգլխավորի Սեադա Արզումանյանը, որին կօգնեն Արսեն Բարսեղյանն ու Յայկ Կիրակոսյանը: Մինչև 17 արևելյանների հավաքականի հետ աշխատանքը կստանալի Սուրեն Զախարյանը իր օգնականներ Ռոման Սիմոնյանի ել Արմեն Ավազյանի հետ:

Միջազգային մրցաժամանակահատվածում «Տաշիսի» մասնակցությունը

Շաշերին է հետաքրքիր, թե բակետբոլի Եվրոպայի գավաթի խաղարկությունից դուրս մնալուց հետո ինչպիսի՞ ճակատագիր է ստասում Երևանի «Տաշիսի», որի հաջող մրցությունների շնորհիվ մարզաձևի նկատմամբ Յայաստանում մեծ հետաքրքրություն է առաջացել: Ինչպես ինչպե՞ս կանցկացնենք Armsport.am կայքից, առաջիկայում Երևանում նախատեսվում է միջազգային մրցաժամանակահատվածում կայանալու, որը հավանաբար կկրի «1-ի գավաթ» անվանումը: Մրցաժամանակահատվածում կմասնակցեն «Տաշիսը», Սիրիայի, Լիբանանի ել Վրաստանի հավաքականները: Մրցախաղերը կանցկացվեն «Միկա» մարզահամալիրում: Առաջին ժամկետները հասկանալի չեն:

Նույն կայքից ընթերցողներին ներկայացնենք «Նադեժդա»-«Տաշիս» խաղից հետո մասնակցությունը թիմերի մարզիչների կարծիքները:

Կախված է նախաժամանակահատվածում «Նադեժդա»-«Տաշիս» խաղից հետո մասնակցությունը թիմերի մարզիչների կարծիքները:

Պիա Դազանյան («Տաշիս»)- Այսօր հաղթել այն թիմը, որն ավելի բաց էր ցանկանում հասնել հաջողության: «Նադեժդան» բավական ուժեղ թիմ է, որը շատ լավ խաղադաշտում ունի: Մեր թիմն Օրենբուրգ էր ժամանել՝ ունենալով որոշ կարգի խնդիրներ, քանի որ առաջատար մի ֆանի խաղացողներ վնասվածներ ունեն: Դա վճռորոշ դեր

խաղաց ել նմանաց «Նադեժդա»-ի» հաղթանակին:

Յուրի Կարանդաչով («Նադեժդա»)-Մենք այս խաղին լավագույն կազմով չէինք ներկայացնել: Ընթաց դրել էինք 5 խաղացողների վրա: Բավական կոտ ժամանակ էին յուրաքանչյուր սանձիմների համար: Ընթացում Մեզ Սեզ իրենց խաղացողները, ինչը նմանաց «Նադեժդայի» հաղթանակին:

Անգլիացիների 2-րդ փորձը հաղթական էր

Անգլիայի հավաքականը երկրորդ փորձից հաղթանակ տոնեց Աֆրիկայի գավաթի խաղարկությունում՝ 2-0 հաշվով դարձնելով մասնակցության Մալավիի ֆուտբոլիստներին: Հիշեցնենք, որ մեկնակցության խաղում անգլիացիները Մալավիի հավաքականի հետ մրցաժամանակահատվածում ձեռնից բաց էին թողել հաղթանակը 4-0 հաշվի ժամանակ: 2 տուրից հետո Անգլիայի ել Մալավիի հավաքականները 4-ական միավորով գլխավորում են «Ա» խմբի մրցաժամանակահատվածում:

Խմբի մյուս խաղում ուժեղ չափեցին Մալիի ել Ալժիրի հավաքականները: Ալժիրցիներն առաջին տուրում 0-3 հաշվով սենսացիոն դարձնելով խաղը իրենց կրել Մալավիի հավաքականից: Այս անգամ Ալժիրի հավաքականը հաղթեց շնորհիվ խալիբի խիստ միակ գոլի:

Դեմենսեան դաժնանցի իրենց սեղը

Ռուսաստանի թեմիսիստիկի Ելենա Դեմենսեան դաժնանցի իրենց սեղը: Երեք ֆուտբոլիստներն 6-3, 6-2 հաշվով հաղթեց թեմիսիստիկիներին դասակարգում առաջատար, ամերիկացի Սերենա Ուիլյամսին: Մինչ այդ մրցակցուհիները 11 մրցախաղ էին անցկացրել, որոնցից 7-ում հաղթել էր Սերենան:

Իսկ շղամարդկանց մրցաժամանակահատվածում գլխավոր մրցանակի համար կղայաբերեն կիրոսցի Մարկո Բազաշիսը ել Ֆրանսիացի Ռիբար Գասկեն: Վերջինս 6-4, 7-5 հաշվով կիսաեզրափակիչում հաղթեց ֆրանսիացի Ժյուլյեն Բենտոնին: Ավելի համար ժամանակահատվածում անգլիացի Մալավիի հետ մրցախաղը: Առաջին երկու խաղափուլերից հետո հաշվով հավասար էր: Երրորդ վճռորոշ խաղափուլը Ելենա Դեմենսեանը հաղթեց Բազաշիսին:

